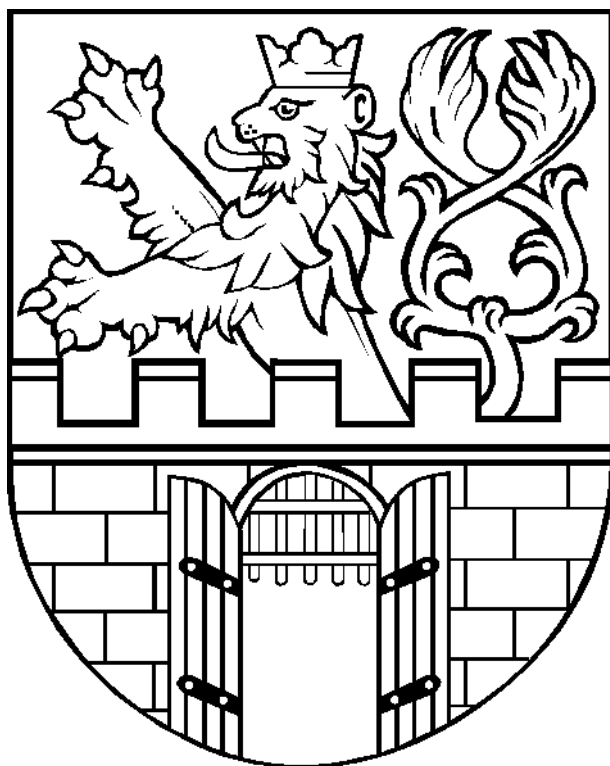

**KRONIKA MĚST
A**

LITOMĚŘIC

1994

Nový rok se Zdeňkem Svěrákem

Novoroční půlnoční přívitek pronesl v televizi herec a režisér Zdeněk Svěrák. Byla to šťastná volba. Jeho krásná a upřímná slova vzbudila v mnohých lidech naději a přesvědčení, že je nutné "bít se" a žít, a že je možné doufat, že v tomto světě zloby, násilí, přetvářek, podvodu a nesmyslné honby za penězi je přece ještě něco, co se nedá koupit - hodnoty jako láska, přátelství, úcta, pokora, a že tyto hodnoty, i když nezvítězí, alespoň nezhynou. Bylo to jako pohlazení. Tak tedy s optimismem - copak nám ten rok přinese?

Rok 1994 a naše republika

V r. 1994 vstoupila naše republika již do druhého roku své samostatné existence. O tom, že ten malý puntík uprostřed Evropy není tak zcela bezvýznamný svědčí např. významné státní návštěvy.

Bill Clinton, 11. - 12. ledna

Hned v lednu přijel prezident Bill Clinton. Americký prezident jednal s naší politickou reprezentací o projektu naší integrace do NATO. A zcela neoficiálně si zahrál v pražské Redutě na saxofon.

Královna Beatrix, 22. - 24. března

V březnu přijela nizozemská královna Beatrix.

Lucembursko, Princ Charles, 3. - 5. červen

V dubnu hlava lucemburského státu velkovévoda Jean, v červnu si pak zopakoval svou návštěvu Prahy následník britského trůnu princ Charles. Zajímal se opět o pražské památky.

Margarette II., 11. - 13. října

V říjnu nás navštívila dánská královna Margarette II. Tak to byly korunované hlavy.

Navštívilo nás však mnoho prezidentů států sousedních i vzdálených.

Ševarnadze 3. - 4. března, prezidentka Islandu, prezident Egypta, Portugalska, Litvy, Lotyšska

V březnu to byl prezident Gruzie Eduard Ševarnadze, prezidentka Islandské republiky Vigdis Finngadottorová přijela do Prahy v květnu, dále to byl egyptský prezident Muhammad Husní Murabah, s ním byly podepsány hospodářské dohody. V listopadu přijel portugalský prezident Mário Saares a v posledním měsíci roku ještě prezidenti Litvy a Lotyšska, Algirdas Brazanskas a Guntis Almanis.

Návštěvy ministerských předsedů

A když už nemohli prezidenti, jezdili k nám alespoň ministerští předsedové Albánie, Uruguaye, Rumunska a Finska. Přijela také železná lady Margaret Thatcherová z Velké Británie a velvyslankyně USA v OSN Madeleine Albrightová jednala u nás o projektu Partnerství pro mír.

Setkání sedmi prezidentů v Litomyšli

Největší událostí bylo ale dubnové setkání sedmi prezidentů střeoevropských států na zámku v Litomyšli. Náš pan prezident předložil rakouskému prezidentovi Thomasu Klestilovi argumenty, proč musíme dostavět jadernou elektrárnu v Temelíně. Rakušanům se to moc nelíbí, no, nám také moc ne, ale jak vybrat ze dvou zel to lepší?

Cesty pana prezidenta

Také náš pan prezident nás "zviditelňoval" ve světě. V únoru navštívil Indii a Thajsko, v březnu Itálii. V červnu se účastnil oslav 50. výročí vylodění spojenců v Normandii a ještě týž měsíc navštívil Rumunsko, v červenci se v americké Filadelfii zúčastnil oslav 218. výročí Americké nezávislosti, převzal Medaili svobody. V srpnu se pan prezident zúčastnil setkání představitelů devíti evropských zemí v Rakousku a také byl pozván do "nejbližší" ciziny, aby se zúčastnil oslav 50. výročí Slovenského národního povstání. V září znovu odjel do USA, aby na Stanfordově univerzitě převzal cenu Jacksona Ralstona. Svůj "návštěvní" rok ukončil pan prezident v sousední Budapešti (summit KBSE).

Změny v naší politické reprezentaci

Nový ministr kultury

V lednu podal demisi (konečně) ministr kultury Jindřich Kabát. Byl to velmi nepopulární a neschopný ministr. Na jeho místo byl zvolen Pavel Tigrid, pán již staříčkový, ale čilý a nesmírně vzdělaný, který po celou dobu komunistické vlády z emigrace promlouval k národu, pravdivě informoval a nám všem tady vléval naději. Jeho politické komentáře jsou nezapomenutelné. Po listopadové revoluci se vrátil do vlasti. Kéž má ještě dost sil zvládnout náročný ministerský post.

Nový ministr školství

V dubnu odstoupil ze zdravotních důvodů ze své funkce ministr školství mládeže a tělovýchovy profesor Petr Piřha. Na jeho místo nastoupil mladý Ivan Pilip. Jeho funkce nebude rovněž lehká. Naše školství, někdy chloubou českého národa, je zanedbané, postavení učitele ve společnosti i jeho finanční ohodnocení je srovnatelné tak se středověkem. Kéž má pan Pilip rovněž hodně sil a čistou hlavu, protože neuvážené kroky ve školství se projeví vždy až o několik let později a jdou těžko napravit.

Nový ministr obrany

V září byl odvolán ministr obrany Antonín Baudyš - ukázal se pro tuto funkci zcela nezpůsobilý. Na jeho místo byl jmenován Vilém Holář.

Nejvýznamnější kulturní události

Nový rektor Karlovy university

Po ukončení volebního období rektora Karlovy university Radima Palouše byl v únoru novým rektorem zvolen Karel Malý - právník přednášející na právnické fakultě předmět stát a právo.

Světový kongres PEN klubu

Ve dnech 6. - 12. listopadu se v Praze konal 61. světový kongres PEN klubu, kterého se zúčastnilo 520 spisovatelů, básníků a dramatiků. Hlavní projev měl náš prezident Václav Havel. Projev byl jako vždy kultivovaný a plný podnětů k zamyšlení.

Televize NOVA

V únoru bylo zahájeno vysílání první celoplošné soukromé televize ve východní Evropě, která si dala název Nova. Má velkou sledovanost, její programy jsou čistě komerční - brutalita a sex, to vše v nejnepříjemnější chvíli přerušené reklamou. Ale můžeme být pryč rádi - není to ještě jako v Americe. Ale v zájmu objektivit - někdy tam dávají i lepší filmy, dobré dětské pořady, dobré zpravodajství, někdy dokonce i kritizující vládu nebo různé "neřády" ve společnosti.

Miloslav Vlk kardinálem

V listopadu jmenoval papež Jan Pavel II. pražského arcibiskupa Miloslava Vlka kardinálem. Jeho dosavadní mravní profil ho řadí k takovým osobnostem, jako byli jeho předchůdci - Beran, Tomášek, Trochta.

Co přinesl rok 1994 nového v oblasti sociální

Stávka

22. března se sešlo na Staroměstském náměstí asi 4 000 lidí na manifestaci svolané Českomoravskou komorou odborových svazů. Protestovali proti zhoršování sociální situace.

Zvýšení důchodů

V únoru schválila vláda zákon o zvýšení důchodů a státního vyrovnávacího příspěvku. Důchody byly zvýšeny o 200 Kč + 5% + 220 Kč, dosavadní státní vyrovnávací příspěvek byl nyní zahrnut do důchodu jako jeho součást. I když tím důchody stouply o poměrně velkou částku, nepokrylo toto zvýšení míru inflace. V září byly zvýšeny některé další sociální dávky.

Stávka proti důchodovému zákonu

V prosinci opět stávkovali odboráři na Staroměstském náměstí (v mnohem menším počtu než v březnu) proti připravovanému zákonu o důchodovém pojištění. Mělo by se jednat o nový přístup k problematice důchodů. Stát by platil pevnou určitou částku - všem stejně - a každý by si zvlášť platil jakési připojištění. Hlavně se má však zvýšit - prodloužit - věková hranice pro odchod do důchodu. Muži by

odcházel do důchodu v 65 letech, ženy ve 62 letech. Hranice by se zvyšovala postupně. Na nutnost posunu věkové hranice upozorňují demografové - naše populace stárne a za nedlouhou dobu by nebyl nikdo, kdo by pracoval na ty, kteří už pracovat nemohou. Je to asi nutné. V takové Kanadě odcházejí muži i ženy do důchodu v 65 letech, ovšem důchod jim potom zaručuje podstatně vyšší životní úroveň, než u nás.

Ekonomika

První pád banky

29. června "zkrachovala" první česká banka Bohemie. Kdo z nás něco takového pamatuje? Mnoho lidí to zaskočilo, pochopitelně měli obavy jak to dopadne s jejich úsporami. Dopadlo to nakonec dobře, závazky převzala jiná banka.

Ukončení kupónové privatizace

V prosinci bylo uzavřeno poslední, šesté kolo druhé vlny kupónové privatizace. V prosinci byl také zadržen ředitel centra kupónové privatizace a byl obviněn z úplatku přes 8 miliónů korun. Pomalu si na aféry začínáme zvykat.

Česko-německé vztahy

Požadavky dialogu se sudetskými Němci

Na tiskové konferenci v Českých Budějovicích 3. března požadoval předseda sudetoněmeckého landsmanšaftu Franz Neubauer dialog s českou vládou o problému odsunutých Němců. Problém je stále žhavý. Němci požadují zrušení Benešových dekretů z r. 1945 a kladou to jako podmínku vstupu naší republiky do Evropské unie. Je to nehorázné. Zdůrazňování tzv. "divokého" odsunu bez konstatování, že to byla z české strany bohužel nepřiměřená, ale nikoli nepochopitelná, reakce na hrůzy a utrpení, nikdy nemůže vést k cíli, tj. k usmíření.

Odškodnění obětí nacismu českou stranou

Náš pan prezident se za to omluvil a z německé strany zaryté ticho. Proto to byl zase náš parlament, který v listopadu přijal zákon o přiznání jednorázové finanční částky obětem nacistické persequce. Vždyť kolik jich ubožáků ještě žije?! Je to jen malá náplast za děsivé utrpení, ale je to alespoň vyjádření naší úcty a vážnosti k těm, kteří měli neskonale horší osud než my. U nás je zase ostudou, že se "české" věci ujímají radikální republikáni, kteří 30. června vyvolali na národním hřbitově v Terezíně incident. O něm podrobněji později.

Nejkrásnější událost roku

XII. všesokolský slet

Tou nejkrásnější událostí byl bezesporu XII. všesokolský slet. Konal se v Praze

ve dnech 5. - 6. července. Po dlouholeté odmlce (XI. slet se konal už v nesvobodné Praze v r. 1948) se Praha opět zaplnila sokoly "všeho druhu". Žáci i žákyně, starší i mladší dorostenky a dorostenci, muži a ženy pochodovali rozjásanou Prahou. Málokdo věřil, že se to ještě podaří! A podařilo se! Všechna cvičení byla nádherná - a ten průvod! Přijeli diváci i sokolové z celé republiky i z ciziny, zvláště Ameriky. Lidé plakali radostí - ze shledání - z nově nabyté svobody. A sluníčko tak zářilo a hrálo jako by se i ono zbláznilo radostí. Ale škoda, přeškoda, že to krásné sokolské heslo: "Vy zisk, my slávu" je dnes pro většinu národa prázdné.

Kultura

Hudba - kruh přátel hudby

Koncertní život je velmi bohatý. Kruh přátel hudby, který je garantem hudby vážné, vstoupil již do 13. sezóny. Všechny měly vysokou úroveň. Je to radost. Kdo dnes už pamatuje ty skromné začátky, kdy v době tvrdé totality se sešlo několik nadšenců, kteří si řekli, že již nemohou žít bez jediného světlého bodu - tím pro ně byla vážná hudba. Ještě štěstí, že alespoň ta hudba byla pro režim relativně přijatelná. No, ale také záleželo na tom jaká. Hlavně nesměla být provozována v kostele. Když dnes člověk vidí naši přeplněnou katedrálu, nechce se mu ani věřit, že tomu kdysi bylo jinak.

Počátky KPH

Ale ještě k začátkům kruhu. Organizace, která ho byla ochotna vzít před 13 lety pod svá křídla byl KASS - Kulturní a společenské středisko, které bylo zařízením města. Vše si však členové Kruhu organizovali a sjednávali sami - programy na celou sezónu, plakáty, pozvánky, až po ty obálky. Plakáty a pozvánky musely být schváleny odborem kultury ONV.

Tam byl pracovník - cenzor který prověřoval každé slovo, které šlo do tisku. No, ona taková slova jako např. andante, moderato apod. mohla být také podezřelá, zvláště tomu, kdo nevěděl, co znamenají. A takoví byli skoro všichni "kulturní úředníci". Strana je odkládala do kultury, protože si myslela, že tam toho mohou relativně málo pokazit. Po listopadu '89 přešel KPH pod Dům kultury a zas visel osud Kruhu na vlásku - nebyly finance a vážná hudba není zrovna výdělečný artikl. A tentokrát to bylo město, které vzalo KPH pod svá křídla. Tak mohou být i koncerty v našem krásném divadle (nemusí se platit pronájem). Dříve musely být koncerty v sále Střední pedagogické školy a tam nebyla dobrá akustika. Programy KPH jsou vždy velice kvalitní, účinkují zde umělci světových jmen.

Panochovo kvarteto, Jaroslav Svěcený, Paterová & Rypan, Ars cameralis.

V lednu to bylo Panochovo kvarteto, v březnu houslový virtuos Jaroslav Svěcený. Krásná barokní hudba zazněla v dubnu v podání Zorky Paterové (cembalo) a Aleše Rypana (zobcová flétna). Hudba středověku a renesance zazněla ve výborném provedení souboru Ars cameralis, jehož uměleckým vedoucím je Lukáš Matoušek. K nádhernému zážitku přispělo ještě krásné prostředí zámku v Ploskovicích.

Klavírní duo, Brabec - Hudeček, Karmína, literárně hudební večer E. Destinové.

Nová třináctá sezóna začala v září klavírním koncertem sester Motálových. V listopadu účinkovali vynikající umělci Lubomír Brabec (kytara) a Václav Hudeček (housle). Divadlo praskalo ve švech! A vánoční koncert - to je vždy nějaká lahůdka. Tentokrát "pohladil duše" vokálně instrumentální soubor Karmína z Prahy. Bylo to nádherné a divadlo by potřebovalo být "nafukovací". Z řady tak trochu vystupoval březnový koncert. Byl to vlastně literárně hudební pořad ke 115. výročí narození Emy Destinové. Klavírista Jiří Holeňa doprovázel vynikající mladou sopranistku Zoru Jehličkovou. Literární část - dopisy Emy Destinové, recitovala herečka Slávka Hozová - zastupovala herečku Danielu Kolářovou, na kterou se všichni moc těšili. Škoda. Zatímco kultivovaná zpěvačka v secesním oblečení se i hlasově podobala postavě, kterou představovala, paní Hozová se oděla zcela "postmoderně" - černé punčocháče, na tom jakýsi rudý "havelok" sahající tak do poloviny stehů, odbarvené, rozčuchané vlasy. Rovněž výběr korespondence nebyl nejšťastnější. Že by se paní Destinová zajímala pouze o svou kočku? Většina diváků si od programu slibovala určitě víc.

Varhanní léto

Krásnou tradicí se stává Litoměřické varhanní léto. Letos se konal už IV. ročník tohoto festivalu. Účastní se ho naši i zahraniční umělci. Vedle Poláka Juliana Gembalskiho (červenec) to byl Němec Johanne Geffrt (září), dále James Higdon a Donald Joyce, oba Američané (červenec, srpen). Donald Joyce sice ukázal, že umí zahrát i Bacha, ale jeho interpretace současných amerických skladatelů nebyla, slušně řečeno, pro normální uši. Nemůže za to jen interpret, ale i autoři. Amerika je opravdu jiný svět. Ještě že poslední koncert německého varhaníka byl už "normální", jinak nevím, jaký by byl zájem o příští ročník festivalu.

Koncert k počtě kardinála Trochty

Výjimečnou událostí byl vzpomínkový koncert u příležitosti 20. výročí úmrtí litoměřického biskupa kardinála Štěpána Trochty. Pěvecký sbor litoměřických učitelů spolu se sbory Fontana z Mariánských Lázní a sboru Cecílie z České Lípy provedl Dvořákovo Stabat mater. Koncert se uskutečnil 26. 3. v katedrále sv. Štěpána. Návštěvnost byla obrovská.

Masarykův večer 10. 3. v divadle

Pěvecké sdružení litoměřických učitelů účinkovalo také na dalším vzpomínkovém večeru, tentokrát u příležitosti 144. výročí narození TGM. Pořádala ho Masarykova demokratická strana. Kromě učitelů účinkoval ještě dechový oktět profesora Františka Maršálka. Myšlenky TGM přiblížil návštěvníkům známý pražský herec Petr Haničinec.

V divadle pořádají své koncerty také litoměřické školy, koncertují zde i sbory s dlouhou tradicí - Hlásek a Máj. Vůbec se nyní zpěvu v Litoměřicích daří. Je zde dokonce škola s rozšířenou hudební a uměleckou výchovou (3. ZŠ v ul. Boženy Němcové). Škola má vlastní krásný sál.

Bratři Nedvědové 10. 2.

Vedle vážné hudby má v Litoměřicích "zelenou" i hudba populární. Dům

kultury má vhodné prostory pro hudbu typu country nebo folk. Nejúspěšnější byl koncert Jana a Františka Nedvědových. Písně těchto bratrů mají nejen pěknou melodii, ale slova jejich písní mají hluboký podtext. Líbily se v době totality, líbí se i nyní.

Vánoční koncerty

Vánoce tohoto roku by mohly mít přívlástek "rozezpívané". Nabídka byla velmi pestrá. Již na výstavě betlémů, která byla otevřena 5. prosince v Domě kultury účinkovaly dětské sbory a žáci Základní umělecké školy. 18. prosince byl v divadle komponovaný program na kterém zpíval Hlásek. 20. prosince, v rámci koncertů KPH, vystoupil pražský soubor Karmína, další den potom soubor 3. ZŠ Páni kluci, zatímco další soubor této školy Plamínek, předvedl své umění už 15. prosince. V Domě kultury vystoupila liberecká skupina "A hosté" (folk).

Výstavy

Výstava Přemysla Straky - leden, únor

Muzeum zahájilo rok velmi úspěšnou výstavou. Svým dílem se představil povahou skromný, ale vnitřně velice bohatý umělec Přemysl Straka. Dílo toho Litoměřičana (narozen 1926 v Terezíně) skoro neznáme. Proč? Z jednoduchého důvodu - nesměl vystavovat. A proč si vybral muzejní prostory a ne galerii? Možná proto, že kdysi nesměl v galerii nejen vystavovat, ale nesměl tam být ani zaměstnán. Kolik let dojížděl do lovosické Sechezy! Jinde pro něho místo nebylo. A kolik jeho kolegů v té době "leštilo kliky" stranických sekretariátů jen aby se zalíbili! A co bylo namalováno socialistických krajin s "nádhernými" kouřícími komíny - byl za ně i titul "zasloužilý" umělec. Mistr Straka zůstal rovný. Takové jsou i jeho obrazy - čisté jaro jeho charakteru! Ať již jsou to krajiny našeho Středohoří, zmizelé město nebo metaforický, snový cyklus Torza a Figury. Listopadovou revoluci prožíval mistr Straka intenzivně, litoměřickému občanskému fóru daroval nemalou finanční částku. A litoměřickému muzeu daroval po skončení výstavy celou kolekci svých obrazů. Co říci více.

Albín Kuthan a Josef Liesler (červen - červenec)

Dalším "skromným" umělcem, který v muzeu představil výběr ze svého díla byl mistr uměleckého řemesla Albín Kuthan. Dlouhá léta pracoval ve zdejším Státním archivu jako přímo zázračný restaurátor. Nakonec v osmdesátých letech novému stranickému vedení archivu "vadil" a pro jeho dílnu již zde nebylo místo. Našel prostory na zámku v Encovanech, ten se však vrací původním majitelům (Lobkovicům) a skoro sedmdesátiletý umělec marně hledá prostor, kde by umístil své stroje a mohl dále pracovat. Albín Kuthan není jen umělecký řemeslník - restaurátor, je to i umělec, který se věnuje moderní umělecké vazbě. Je uznáván i v zahraničí.

V r. 1969 byl přizván k záchranné akci (pod vedením UNESCO) aby pomohl povodní těžce poškozeným památkám v italské Florencii. Mistr Kuthan je člověk s mírnou duší, velice skromný, neprůbojný. V muzeu vystavoval své práce společně s malířem Josefem Lieslerem.

Skutečně muzejní výstava byla zahájena 2. srpna. Jejími autory byli dr. Vít

Vlnas a doc. Zdeněk Hojda. Měla název Cesty a cestovatelé - Fidus achates. Exponáty pocházely nejen z vlastního muzea, ale z obou litoměřických archivů, biskupské knihovny, Strahovského kláštera, poštovního a uměleckoprůmyslového muzea, severočeského Památkového ústavu a některých zámků. V první části měla výstava seznámit návštěvníky s cestami poutníků do Svaté země a na svatá místa. Byla dokumentována převážně mapami, knihami, obrazy a grafikami. Druhá část pak seznamovala s konkrétními starostmi a radostmi lidí na cestách a byla dokumentována nejrůznějšími předměty a pomůckami, které byly pro tehdejší cestování nezbytné. Části koňských postrojů, cestovní brašny, jídelní soupravy, cestovní oltářičky, kompas, mapy apod. Výstava byla po organizační stránce velice náročná, nakonec však působila velice roztržitým dojmem, takže návštěvník si neodnesl ucelený obraz. Mnohde také chyběly popisky což nepřidalo výstavě na přitažlivosti. Škoda. Návštěvnost výstavy byla poměrně slabá.

Tapiserie Otto Laube

V říjnu vystavoval v muzeu své tapiserie, art-trasing a textilní obrazy Otto Laube. Autor je rodákem z nedalekých Píšťan a proto snad malebná krajina našeho Středohoří jako by prostupovala celou jeho tvorbou. Výstava byla prodejní a lákala návštěvníky.

Výstavy a galerie

Z pokladů litoměřické diecéze II

Činnost galerie byla jako každoročně na vysoké úrovni. Již tradičně byl velký zájem o staré umění - zvláště je-li to umění, které je "ukrýváno" přímo v našem městě a kraji. Proto se výstava "Z pokladů litoměřické diecéze II" těšila velkému zájmu. Výstava stejného názvu jen s římskou číslicí I byla instalována v galerii v r. 1991 a soustředila se na gotické a renesanční umění. Nynější výstava představovala skvosty barokní - obrazy i plastiky umělců velkých jmen, např. Karla Škréty, Petra Brandla, Matyáše Brauna, Františka Xavera Palka a jiných.

Diecézní muzeum

Někdy se mi zdá, že ani nevíme, co všechno máme a patřičně si toho nevážíme. Zvláště toho, co máme doma. Je proto dobře, že se připravuje otevření diecézního muzea v gotickém domě na náměstí (Hradilův dům). Půjde vlastně o obnovení muzea, protože diecézní muzeum bylo v Litoměřicích otevřeno v roce 1885 a nacházelo se v prostorách biskupské residence. Sklepní prostory byly však velice nevhodné k uchování vzácných exponátů. Po smrti dr. Vincence Luksche, který se o sbírky staral a rovněž zastával funkci památkového konzervátora však sbírky strádaly, nakonec byly v r. 1940 včleněny do sbírek městského muzea (Stadtmuseum). Malá část předmětů, které přežily dění válečné i poválečné je ve sbírkách dnešního muzea.

"Pohádkové motivy"

Nejen dospělým, ale i dětem udělala radost výstava "Pohádkové motivy v českém umění kolem r. 1900". Našli jsme zde Mikoláše Alše, Vojtěcha Preissiga, Jaroslava Panušku, a jiné. Byla to radostná výstava a tomu odpovídala i návštěvnost, zvláště, když galerie přidala vstup zdarma v neděli 27. února.

"Nová citlivost"

Z dalších výstav byla zajímavá Brázdova "Nová citlivost" představující umění 60. let. Dále výstava "Krajina, světlo, prostor" (květen), kde se představila roudnická výtvarnice Eva Brodská a Jiří Cígler (sklo) nebo jarní výstava lounského rodáka Zdeňka Sýkory. Velkou událostí byla výstava Jana Preislera, jedné z tvůrčích osobností zakladatelské generace moderního českého umění. Kdo miluje umění v přelomu století v celé jeho šíři, nenechal si výstavu ujít.

Divadlo

Je to krásné, jak se v našem malém divadle stále něco děje. Jedna sezóna je lepší než druhá, je těžké vybírat ty nejúspěšnější hry. S velkým úspěchem hostuje vždy Činoherní studio z Ústí n. L. Letos přijelo s klasickou činohrou Gabriely Preissové Gazdina roba - Její pastorkyňa, která kdysi učarovala také Leoši Janáčkovi. Tato inscenace Činoherního klubu byla vynikající a nápaditá - např. rozjaření rekruti se spouštěli na jeviště z druhého balkónu. Klasická činohra Earla Goldoniho Lhář, v provedení tohoto souboru byla rovněž vynikající, i když méně navštívená. V říjnu uvedl tento soubor hru J. L. Fäfra Valašská čtverylka, hru s hlubším podtextem. Činoherní klub z Prahy předvedl klasickou hru Václava Klimenta Klicpery Hadrián z Římsu. Hrál se odpoledne i večer, hostovali herci Oldřich Vízner, Ondřej Vetchý, Rudolf Hrušínský. Beznadějně vyprodáno! Na inscenaci pražských divadel bývá často "nabito". Tak tomu bylo např. při hostování divadla ABC se hrou Roberta Thomase Past na osamělého muže nebo při hře Johna Patricka Opala je poklad, hře rovněž vážnějšího rázu, které dominovala herečka Jana Hlaváčová. Jiřina Bohdalová měla zase veliký úspěch ve hře Generálka. Je dobře, že z repertoáru našich divadel nezmizeli klasičtí ruští autoři (ti chudáci opravdu nemohou za své sovětské pokračovatele). Členové pražského divadla v Řeznické ulici předvedli Čechovova Medvěda a Námluvy. Téměř vyprodané divadlo se dobře bavilo.

Dětská představení

Velice kladným výchovným momentem jsou dětská představení. Děti se naučí "chodit" do divadla a chovat se ve společnosti. I když zatím chodí jen na pohádku, postupně se jim stane návštěva potřebou, součástí jejich života, a to je dobře. Skoro všechna dětská představení jsou vyprodána. Ceny vstupného jsou opravdu přijatelné, 5 - 10 Kč.

Kino

Televize a video je skoro v každé domácnosti a kina zejí prázdnotou. Ze dvou velkých kin ve městě je v provozu už jen jedno.

Rekonstrukce kina Máj

Kino Máj je od prázdnin v rekonstrukci, hraje se nyní v kině Beseda, ale po rekonstrukci bude v provozu už jen Máj. A Beseda? Co s tímto stánkem? - zatím se neví.

Národní dům

A co to dalo našim předkům práce než měli svůj Národní dům a v něm vlastní divadelní sál. Psal se rok 1926. Potom přišla okupace a válka a bomba v květnu 1945, která dům zničila. Ale po válce bylo ještě velké nadšení a tak sál, dříve divadlo, nyní kino Beseda, byl obnoven na počátku roku 1948. Ostatní vybombardované domy v

Dlouhé ulici byly obnoveny až na konci 50. let. Ještě v roce 1948 se hrály v Besedě krásné americké válečné filmy (Paní Miniverová, Pět Sulivanů). Tyto americké filmy byly působivé tím, že ukazovaly, jak se válka bolestně dotýká každého jednotlivého člověka.

Sovětské filmy

Rok potom přišly válečné filmy sovětské - masové scény, okázalá hrdinství, vše pod heslem: "Éto ničevo, nas mnógo".

Nové americké filmy

I tahle doba lži je dávno pryč a jsou tu zase převážně filmy americké, ale jaké. Kruté, až sadistické nebo "skoro" pornografické. Čím více násilí, tím lépe - tím více diváků a více peněz. Ale za jakou cenu! Za cenu zmrzačených duší, zvláště dětí a mládeže. Na toto téma se nyní hodně diskutuje.

Protest spisovatele Ludvíka Vaculíka

Spisovatel Ludvík Vaculík zvedl svůj hlas proti těmto filmům uváděným v televizi. Přidalo se k němu mnoho kolegů i lidí z jiných oborů kultury. A hned tu byly ostré protiklady. To tak něco zakázat (i dětem), je to prý oklešťování demokracie, nebezpečí totality. Zvláštní názor na výchovu - dítě přece musíme usměřňovat, dát mu meze co se smí a co ne. Vše je dovoleno - to je špatný výklad demokracie.

Schindlerův seznam

A přece i dnes umí američané udělat výborný film na vážné téma. Film Stevena Spielberga "Schindlerův seznam" je působivé, skoro tříhodinové dílo o válce, fašismu, holocaustu. Byl vyznamenán několika Oscary. Zajímavé je, že hlavní protagonista filmu Oscar Schindler se narodil ve Svitavách na Moravě. V Litoměřicích se film promítal ve dnech 21. - 24. dubna v kině Máj. Nebylo vždy vyprodáno, ale návštěva byla na dnešní dobu vynikající, asi 1400 návštěvníků a asi 600 studentů středních škol.

Videokazeta o plukovníku F. Cháberovi

Do oblasti filmu je možno zařadit videokazetu, kterou natočil SOS ART o litoměřickém občanu plukovníku Františku Cháberovi. Režii měl Litoměřičan Vladimír Polák (maminka byla profesorkou na zdejší gymnáziu, tatínek vynikající hudebník, člen proslulého litoměřického kvarteta - po roce 1945), scénáristou byl rovněž Litoměřičan, etnograf Vlastimil Šafránek. Kameramani: Martin Horyna, Petr Pešek, Jiří Šámal a Vladimír Tůma. Komentář namluvil známý herec Martin Štěpánek, redaktor rádia Svobodná Evropa (tato instituce má nyní sídlo v Praze v budově bývalého parlamentu - vedle Smetanova divadla). Na vydání videokazety má svůj lví podíl Městský úřad Litoměřice, také Okresní úřad Litoměřice. Sponzoři: firma Super Bona, Agrobanka, EIS a Pivovar Litoměřice.

Kdo to je plukovník Chábera? Starší generace našich občanů ví, že je to letec, který bojoval v řadách našich statečných letců ve Francii, potom u RAF v Anglii, ke konci války jako příslušník 1. čs. stíhacího pluku v SSSR a ke konci války se také zúčastnil bojů na Slovensku (SNP). Po válce čekal Františka Cháberu osud většiny jeho statečných spolubojovníků - komunistický kriminál. V různých lágrech strávil pět let. Je držitelem devíti válečných křížů a jiných významných medailí - řád M. R. Štefánika, Le medaille militaire a dalších. Na svou rehabilitaci čekal až do r. 1990. Videokazeta byla natočena k 82 narozeninám válečného hrdiny. Zúčastnil se premiéry, která se konala 5. března v 18. hodin v malém sále Domu kultury. V

elegantní letecké uniformě s dojetím zvedal číši. Necht' je mu dopřáno ještě dlouhého zdraví!

Přednášky

Přednášková činnost byla velmi bohatá a různorodá. Není možno se zmiňovat o všech a o některých nestojí ani za to se zmiňovat - taková astrologie, psychotronika - to dneska "frčí".

Doc. Jaro Křivohlavý - Sedm fází rodiny

Velice dobrou a vědeckou úroveň měla přednáška doc. PhDr. Jaro Křivohlavého, CSc., rodáka z Třebenic nazvaná Sedm fází rodiny. Přednášku pořádala společnost Život a zdraví k Mezinárodnímu roku rodiny v sobotu 24. 9. 1996 v 16 hod v Modrém salónku v Divadle K. H. Máchy. Přednášející je velmi populární autor z oblasti sociální psychologie.

Dr. Eva Šamánková - Litoměřice a počátky renesance

Další přednáška o níž je třeba se zmínit: Dr. Eva Šamánková - Litoměřice a počátky renesance. Konala se v Galerii 10. května. Takové krásné téma a taková malá účast! To nemají Litoměřičané zájem? Z odborných kruhů tam nebyl nikdo. Proč? Má to svoje pozadí. Kdysi připravoval kolektiv asi osmi místních historiků rozsáhlou publikaci o Litoměřicích. Měla to být odpověď na rozsáhlou publikaci Heimatkunde Leitmeritz vydanou ve Fuldě v roce 1974 odsunutými němci. Když byla publikace místních historiků připravena k vydání, objevila se najednou v knihkupectví monografie dr. Šamánkové "Litoměřice". Kniha místních historiků, i když byla pojata šířeji - rozšířena např. o přírodu, už nemohla vyjít, protože by se neprodala. Přitom publikace dr. Šamánkové má mnoho chyb. Není to ješitnost, ale každý z místních historiků zpracovával jen úzké období, které důkladně znal. Dr. Šamánková, které někdo dohodil "kšeft" to vzala z jedné vody načisto. Proto ten nezájem o přednášku.

Informační středisko

Nové informační středisko bylo otevřeno 29. června v přízemí Městského úřadu - v prostorách dřívějšího archivu. Prostor byl velice vkusně a účelně upraven. Dvě pracovnice zde poskytnou občanům i turistům veškeré informace o organizaci a provozu Městského úřadu, o veškerých službách turistům i o historických památkách města. Ale hlavně občané ocení to, že zde dostanou veškeré tiskopisy a blankety a radu, na kterého úředníka se v které záležitosti obrátit. Veškeré informace jsou na počítači. Turisté zde mohou zakoupit průvodce městem i veškeré ostatní publikace.

Informační centrum v Knihovně K.H.M.

Informační centrum má také Knihovna K. H. Máchy. Zde mohou občané získat informace o firmách, o službách, v počítači jsou veškeré Sbírky zákonů, občanský zákoník, zákoník práce, celní sazebník, mapa Prahy, články z různých oborů apod.

Bezbariérový přístup

Knihovna také myslí na imobilní občany a za velkých obtíží stavebních i finančních vybudovala bezbariérový přístup.

Filmaři ve městě

V září se po městě pohybovali filmaři, hlavně po náměstí. Natačeli šestidílný seriál Když se slunci nedaří. Scénář napsali manželé Pellaubovi, hlavní role hrají

známí pražští herci Dagmar Veškrnová (lékařka) a Jiří Schmitzer. Bude to seriál o nemocných dětech, problémech jejich i jejich rodičů. Už v příštím roce by měl být na obrazovkách. Těšíme se, že naše krásné město se filmařům tak zalíbí, že se sem jen pohnou!

Dům kultury

Dům kultury zůstává ještě zařízením spadajícím pod odbor kultury okresního úřadu. Uvažuje se o privatizaci - projekty byly podány. Uvažuje se také o tom, že Dům kultury by mělo přijmout pod svá křídla město. Je to takový horký brambor, obrovský kolos, který jsme zdědili z doby minulé, kdy měl spíše sloužit stranickým veleschůzkám než kultuře. Není to rozhodování jednoduché, zvláště v dnešní době, kdy na kulturu jde stále méně peněz ze státního rozpočtu. V těchto podmínkách je činnost tohoto kolosu hluboce deficitní. Stále dnes slyšíme: "Kultura se musí uživit sama". Kdo si tohle vymyslel! Musí se prý nabízet lidem to, co se jim líbí. Ale co se lidem líbí - kultura, vlastně zábava, nenáročná, lehká, spíše lechtivá. Nebylo by tedy spíše třeba vychovat lidi k tomu, aby se jim líbila kultura kvalitní? V dnešní době stále slyšíme z nejvyšších míst, že všechno vyřeší trh. No, bude-li to v kultuře řešit trh, tak nevím, jak to s naším "kulturním" národem dopadne. Dům kultury se opravdu snaží "přetáhnout" lidi, jeho nabídka je pestrá.

Populární zpěváci

Účinkují zde populární zpěváci, jmenovat je možno jen některé: kultivovaná Marie Rottrová (12. 5.), Daniel Landa (12. 10.), písničkář Janek Ledecký (15. 12.).

Litoměřický kalich

V neděli 20. 3. se konala tradiční jarní taneční soutěž Litoměřický kalich. Je to republiková soutěž ve společenských tancích. Litoměřičtí tanečníci R. Hofler a B. Novosadová získali třetí místo, rovněž v latinskoamerických tancích získala litoměřická dvojice (Kalous - Jančová) třetí místo. V sobotu 9. dubna pokračovala soutěž v kategoriích pro děti do deseti let a 10 - 12 let. Zde získala litoměřická dvojice Pavel Filander - Jana Chlebcová první místo.

Romfest 94

V tropických vedrech letošního léta (30. 7.) se konal Romfest 94 - celostátní přehlídka romských rockových skupin. Účastnilo se 20 kapel.

Plesy

Dům kultury pronajímá své prostory různým zájemcům pro konání plesů. Hned v lednu (29.) se konal ples Litoměřického pivovaru, který natáčela Česká televize. Pořad "... a příště u vás" se objevil na obrazovkách 20. února.

Největší zájem je už o Ples jara (22. 3.). Nemenší zájem je ovšem o plesy maturitní - gymnázia a střední pedagogické školy.

Kulturní výročí 8. 12.

Litoměřické muzeum oslavilo v prosinci své 120. narozeniny. Oslava to byla

chudoučká, ale o to srdečnější. S nynějšími pracovníky muzea se sešli jejich bývalí kolegové a ještě několik přátel muzea. Poseděli, tak jak se na muzejníky sluší, v nejstarší zachované místnosti na území města - ve srubové místnosti tzv. gotického dvojčete v Jezuitské ulici. Málokdo dnes už ví, že tento gotický dům, dnes osamocený v zadním traktu ulice, byl ještě v minulém století ulice souběžná s ulicí dnešní. V roce 1878 všechny ostatní domy vyhořely.

Na setkání přišel i pan starosta a vyslechl s ostatními dějiny instituce, jedné z nejstarších v Čechách, která za 120 let svého trvání zažila příliš chmurných dob. Ta dnešní není, bohužel, jiná. Vždycky zápasila s nedostatkem peněz a nepřízní nadřízených, s nedostatkem místa a nevhodností prostoru. Vlhko, prach, plísň a houby ničily sbírky. Dnes je navíc někdo ukradne. O velikonocích byly vykradeny depositáře muzea v Ploskovicích. Překrásný porcelán, sklo, staré tisky, hodiny dnes už nikdo nenajde. Naše policie určitě ne! Všechno skončilo asi v rukou překupníků a je to za hranicemi. Památky se dnes v naší republice kradou a vyvážejí za hranice ve velkém. Už jsme těch daní za nově nabytou svobodu zaplatili nějak moc! Jak dlouho to ještě potrvá?

29. 11.

K výročí byla uspořádána malá výstava "Ze sbírek litoměřického muzea". Různorodé předměty měly demonstrovat různost a šíři sbírkových předmětů. Exponáty byly bez popisek. Prý schválně, aby návštěvníci mohli hádat.

Výstaviště Zahrada Čech

Bezúplatný převod

Areál výstaviště byl v minulém roce bezúplatně převeden na město. Rozhodlo o tom ministerstvo privatizace, které usoudilo, že výstaviště k městu jaksi patří. Město vypsaló veřejnou soutěž na pronájem tohoto areálu. Bylo podáno deset návrhů. První kolo bylo ukončeno 23. 3. a devítičlenná odborná komise vybrala do užšího řízení tři kandidáty (30. 3.), a to společnosti: Výstavy s.r.o., Výstavy a veletrhy a Litoměřické výstavy. Zvítězila dvaceti hlasy společnost Výstavy vedená ing. Češpivou (5. 5.). Zvedla se však vlna protestů od poražených firem - uváděli např. že neměli k soutěži stejné vstupní podmínky, že vítězná firma nebyla v době podání návrhu ještě zaregistrována apod. 9. 6. bylo bouřlivé zasedání, muselo být přerušeno a svoláno mimořádné zasedání městské rady. Mnozí radní se museli obhajovat a s některými se stolička povážlivě nakláněla. Ale vydrželi - za chvíli byly stejně volby. Ale vážně - hlasy odborných kruhů tvrdí, že projekt této společnosti byl opravdu nejlepší, protože rovnoměrně využívá výstaviště celý rok.

Výstavy konané na výstavišti Zahrada Čech

Reklama 94

První naplánovaná výstava, která se měla konat v lednu, a jak z názvu Reklama 94 vyplývá, měla nabízet vše, co reklama ke své tvorbě potřebuje, se nakonec pro nezájem vystavovatelů nekonala.

Výstava psů

Úspěšnější už byla první jarní akce - národní výstava psů všech plemen konaná 16. dubna. Rekordní byl počet "exponátů" - pejsků velkých i malých bylo 2329 a byli nejvíce z Čech, Slovenska, Polska, Maďarska, ale i z Francie. Plemen bylo 212. Je to vůbec možné, že existuje tolik druhů psů? Ale asi ano, na to jsou odborníci - kynologové.

Výstavu zorganizovala Základní kynologická organizace Litoměřice a Okresní myslivecký spolek. Výstava byla zpestřena milou soutěží Dítě a pes, kam bylo přihlášeno 70 dětí, které předvedly své miláčky. V soutěži, která nebyla soutěží ve vlastním slova smyslu, se vlastně posuzoval vztah dítěte ke zvířeti. Nakonec zvítězil každý a byl obdarován sladkostmi.

Můj dům, můj hrad

Výstavou v pravém slova smyslu byl již druhý ročník výstavy Můj dům, můj hrad ve dnech 27. 4. - 1. 5. Výstava je to velmi populární, obeslalo ji 150 firem zabývajících se stavebnictvím. 20 firem nabízelo "domy na klíč". Krásné, dřevěné, jak malované - zájem byl veliký, ale asi jen na koukání - milionové částky jsou pro normálního člověka nedostupné. Několik firem nabízelo ekologické vytápění, další zateplování domů, čističky vod a samozřejmě stavební hmoty, prefabrikáty, nátěrové hmoty apod. Součástí výstavy byla také poradenská služba, kterou poskytovali odborníci ze stavebních úřadů v okrese. A 28. 4. se konal na Okresním úřadě seminář Bydlení a nemovitost. Zájem o výstavu byl veliký, víkendové dny byly naplněny pestrým programem.

Den čarodějnic

Aprílový den 30. 4. nese název "Město Litoměřice vítá čarodějnice". A opravdu na výstavišti bylo mnoho čarodějnic všech věků a soutěžily třeba v létání na koštěti. Byla to švanda. Hlavním hostem byly populární zpěvačky Iveta Bartošová a Petra Černocká, která rozhodovala o nejkrásnější čarodějnici.

Na 1. máje, to snad abychom tak rychle neodvykli řízným dechovkám, které nám vyhrávaly do prvomájových průvodů - se konala soutěž dechových hudeb Polka fest. Komentoval populární herec Josef Zíma. Výstavištěm prošlo 30000 návštěvníků.

Tempo

Ve dnech 18. - 22. května se konala výstava Tempo. Osobní i nákladní automobily, motocykly, veškeré motoristické vybavení, náhradní díly apod. Vystavovaly zde takové firmy jako BMW, FORD, MAZDA, OPEL, HUNDAI, VOLVO... Výstava byla tak jako loni ukončena mezinárodním srazem a soutěží historických vozidel. Zájem zvláště ze zahraničí byl veliký. 114 vozidel projelo okolními obcemi a svou jízdu zakončili triumfálním průjezdem městem. Celý úsek měřil 41 km. Nejstarším vozidlem byla hasičská stříkačka z r. 1912, kterou vlastní hasičský sbor z Jablonce n. Nisou.

Bydlení

Populární výstava Bydlení proběhla 22. - 26. 6. Nábytek všeho druhu, bytové doplňky, textil, topidla, svítidla apod. Vystavovatelů bylo více než sto, návštěvníků skoro 20000.

Kontakt 94

Výstavou na konci prázdnin (ve dnech 24. - 30. 8.) byla výstava s názvem Kontakt 94. Byla to vlastně přehlídka rozvoje soukromého sektoru v oboru řemeslné výroby a spotřebitelské produkce. Účastnilo se přes sto firem. Největším vystavovatelem byla firma Řempe, která je schopna nabídnout veškeré potřeby a materiál pro řemeslnické firmy. Tato výstava, jak ostatně z názvu vyplývá, nabízí informace a zprostředkovává kontakty. Protože na výstavě se objevily školní potřeby a pomůcky, navštívilo ji mnoho "obyčejných" lidí, tedy nejen podnikatelů.

Zahradnický veletrh - Zahrada Čech

Tento rok se konal ve dnech 16. - 25. září. Celý areál, plochu více než 6,5 ha, zaplnilo přes 400 vystavovatelů. Zahájení se účastnil člen rozpočtového výboru Parlamentu ČR Tomáš Ježek s náměstkem ministra zemědělství Janem Stehlíkem. Tomáš Ježek je bývalý předseda fondu národního majetku (ještě za federace) a má velkou zásluhu na tom, že výstaviště bylo bezúplatně převedeno na město.

Tradičně také tento rok probíhala soutěž "Jablko roku". V "odborné" degustační porotě byly tentokrát populární herečky a zpěvačky Jiřina Bohdalová, Jiřina Jirásková, Helena Vondráčková a Eva Pilarová. Tato komise se shodla na tom, že nejkrásnější a nejchutnější jablíčko vypěstoval pan Václav Tyle z Račiněvse. A tak za svůj Rubín vyhrál tento pěstitel chatku v hodnotě 150 000,-- Kč. Za jablíčko, takové peníze, to bych si nechala líbit.

Po ukončení soutěže byla všechna jablíčka zaslaná do soutěže, a bylo jich 2378, skládána na zemi do spirály, až vznikl had, který měřil 193,85 m. Byl přizván notář, to proto, kdyby se podařilo zapsat tohoto "hada" do Guinnessovy knihy rekordů. Za pokus to prý stojí.

Letos se na výstavišti, kromě jiných atrakcí, konala soutěž o největší pivní břich. Zvítězil Litoměřičan Zbyněk Pešek. Obvod jeho břichu měří úctyhodných 167 cm.

Letošní výstava byla největší v dosavadní historii výstav. Návštěvnost byla rekordní - 22000.

Plodinová burza

Cenu veletrhu získala firma Hampl Litoměřice za organizování plodinových akcí. Letos pořádala tato firma již druhý ročník plodinové burzy (3. června). Nebyla ale moc úspěšná. Nekupovalo se, ani neprodávalo (semena, sazenice, plody).

Zdravotnictví

Transformace zdravotnictví do zcela jiného systému než byl systém socialistický přináší velké množství těžkostí, nespokojenost jak lékařů, tak především pacientů.

Léky

Lidé si na změny těžko zvykají, zvláště ti starší. Nedovedou pochopit, proč za nějaké léky mají platit, na jiné připlácet. Dříve byly přece všechny zdarma! Pojišťovny zatím plně hradí životně důležité léky jako jsou antibiotika, cytostatika, antiepileptika, některá kardiatika. Protože se však u nás některé léky přestávají vyrábět, musejí se kupovat v zahraničí, tj. třeba na Slovensku, a jsou tak stále dražší.

Proto se stále počet léků, které pojišťovna hradí, zmenšuje. Těžcí pacienti, např. astmatici, kteří jsou nuceni užívat zahraniční preparáty, pak jen s hrůzou očekávají, že jednoho dne budou muset, budou-li chtít žít, zaplatit tu horentní sumu decentně nalepenou na krabičce. Kolik by jim zůstalo i ze slušného důchodu 4.500,- Kč, kdyby zaplatili za jedno balení svých léků 1.500,- Kč. Dnes to ještě hradí pojišťovna.

Přesto je však velké množství lidí, kteří si kupují léky, i drahé, hlavně vitamínové přípravky, léky proti nachlazení, bolesti apod. Hodně působí reklama v televizi, kterou si zahraniční firmy rády zaplatí, aby pronikly na náš trh. Objeví-li se tedy nějaký lék v reklamě, kde jsou pochopitelně jeho účinky, lidé bezhlavě kupují.

Mnoho lidí však opravdu více dbá na své zdraví. Nemohou si dovolit být nemocní. Jsou to většinou podnikatelé, ale i lidé bojící se ztráty práce.

Sunar

V lékárnách se už skoro 50 let prodává Sunar - sušené plnotučné mléko, doporučované dětem do 3 let věku. Zatímco ještě na konci 60. let stála krabička tohoto mléka 11,- Kčs, dnes stojí v Litoměřicích 45,- Kč, v Praze o 5 až 6,- Kč víc.

Pojišťovny

Zdravotnická zařízení všech druhů se potýkají s nedostatkem finančních prostředků. Systém zdravotních pojišťoven je "nevyzkoušený", nedokonalý. Pojišťovny platí lékařům za tzv. bod jen několik haléřů, což je velmi málo, navíc platí pozdě. Proto se většina zdravotnických zařízení dostává do finančních potíží, ne však vinou vlastního špatného hospodaření.

Městská nemocnice

Nejinak je na tom Městská nemocnice, která loni skončila s velkým dluhem (výstavba a nákup zařízení). Zřizovatelem nemocnice je město, ale v podstatě to znamená, že jmenuje pouze ředitele zařízení. Protože však město má jako obec ze zákona povinnost zajistit zdravotní péči svých občanů, snaží se nemocnici všemožně pomáhat.

Letos dostala nemocnice 1.000.000,- Kč z rozpočtu města na zakoupení moderního technického vybavení. Částku 3x větší obdržela z tzv. "ekologických" peněz, které v minulém roce město nevyčerpalo (ekologické peníze, tzv. ekologická miliarda, jsou státní peníze, které jsou přidělovány nejvíce zamořeným okresům). Z těchto peněz zakoupila nemocnice drahé přístroje, např. inkubátory, ultrazvuk, elektrokardiograf, injekční dávkovač aj.

Výstavba nemocnice

Výstavba nemocnice zdárně pokračuje. Celý komplex se stává čím dál tím větším bludištěm. Architekt vymyslel tzv. "barevného průvodce", to znamená, že třeba na urologii vás dovede červená, na internu modrá, do laboratoří žlutá apod. Barevné čárky jsou na stropě nad všemi vchody do jednotlivých chodeb. Někdy jdou až tři krásně společně, a najednou, jde jedna chodba tam a druhá na druhou stranu, kde jsou již úplně jiné barvy a ta vaše je nenávratně pryč.

Vůbec máte dojem, že celý areál jsou jen chodby a chodby, na kterých nepotkáte člověka, nanejvýš nějakého zoufalce, který marně hledá svou barvu, která by ho zavedla na místo určení. Areál nemocnice má také několik vchodů - některými se dostanete jen dovnitř, některými jen ven. No nádherné bludiště. Rozlehlost je nevýhodná i pro personál, který za službu naběhá několik kilometrů. Vybavení pokojů

je však perfektní. Jsou jedno až třílůžkové se sociálním zařízením, někde bezbariérovým.

Tatínkové u porodu

Loni koncem roku bylo otevřeno gynekologicko-porodnické odd. Prvním narozeným Litoměřičánkem byla letos holčička manželů Valterových.

Od 1. listopadu mohou být u porodu tatínkové, nebo jiná blízká osoba rodičky. Zaplatí za svou přítomnosti 500,- Kč. Manželský pár musí absolvovat 2 - 3 přednášky (vlastně instruktáž, poučení). Tato "služba", kterou u nás poprvé prosadili od r. 1986 porodníci z Ostrova n. Ohří, je velmi individuální. Může však pomoci upevnit rodinné vztahy. Litoměřičtí lékaři nemohli dát svým občanům k letošnímu Roku rodiny lepší dárek!

Od 1. října zavedla také porodnice nadstandardní péči. Za 500,- Kč denně máte jednolůžkový pokoj s televizí, telefonem, návštěvy každý den. Kéž by si to mohla dovolit každá maminka! A tak každé miminko má jiné podmínky už při vstupu do života.

Loni se narodilo v porodnici (ještě staré) 740 dětí, z toho jen 5 % nedonošených, což je prý velký úspěch, protože celorepublikový průměr je dvojnásobný.

Od 3. ledna se do pavilonu, v němž je porodnice, přestěhovala neurologie, ortopedie a rehabilitace. Také ovšem takové služby jako lékařská pohotovost, rychlá záchranná služba, dispečink, doprava.

Pavilon dětského oddělení

Další nový pavilon byl slavnostně otevřen 18. května, účastnil se přednosta Okresního úřadu Josef Pol. Pavilon bude sloužit dětskému odd., které se sem přestěhovalo už 1. dubna ze staré interny v Žitenické ulici. Pavilon je opět moderně vybaven, např. vyhřívacím lůžkem, šest pokojů je vyhrazeno maminkám s dětmi.

Návštěvy jsou každý den. To je obrovská výhoda, i ta půl hodina denně stačí, aby se dítě necítilo tak samo. Při dětském oddělení je mateřská a základní škola.

Nejdražším přístrojem, který nemocnice zakoupila je počítačový tomograf SCT 4500 TF Shimandsu japonské výroby. Stál 16 mil., multiformátová kamera miliony dva. Tento diagnostický přístroj ušetří pacientům mnoho bolesti. Zvláště při vyšetření mozku je nedocenitelný. Denně bude možno vyšetřit až 8 pacientů. Je v provozu od května.

Lipotriktor od srpna

Na chirurgickém oddělení vzniklo LERV - lipotripse extrakorporální rázovou vlnou. Přístroj, který zde začal pracovat se jmenuje Lipotriktor, je české výroby, stál 12 milionů. Slouží k bezoperační léčbě močových kamenů v ledvinách a močových cestách. Je to metoda bezpečná a téměř bezbolestná. Po tomto zákroku (drcení kamenů rázovými vlnami, který trvá asi hodinu) je pacient za tři dny z nemocnice propuštěn. V některých případech je možno provádět zákrok ambulantně. Denně je možno provádět 6 - 7 zákroků. Kolik bolesti ušetří! Přístroj je řízen počítačem, je patentovaným českým výrobkem se světovými parametry. Že by stále zlaté české ručičky?!

Homeopatie

Klasická medicína má své konkurenty v homeopatii a Clusterově medicíně. Zdá se, že je to věc jakési módy. Homeopatická metoda vychází z člověka jako jedinečné osobnosti a z toho, že nemoc je záležitost celého těla, nejen jednoho orgánu. Dává velký důraz na psychiku. Proto je vyšetření touto metodou nenáročné (na pacienta). Lékaři z různých projevů popsání subjektivních pocitů pacienta určí homeopatický lék, který je v podstatě přírodní látka, zředěna na prakticky neměřitelné množství.

Clusterova metoda

Clusterova metoda je vlastně homeopatie, při níž se vychází z rozboru krve, protože krev prý "omývá" všechny orgány a nese tedy v sobě jakési otisky těchto orgánů. Speciálním rozбором krve pomocí počítače se objeví oslabené a nezdravé orgány. Speciální úpravou krve, opakovanou destilací se dostane vlastní lék. No, kdo chce věřit, necht' věří!

Lékařů, kteří se touto metodou v naší republice zabývají není víc než 50. V Litoměřicích ji provozuje ve své soukromé ordinaci MUDr. Zora Bártová (ordinace je v Rooseveltově ulici 7, na evangelické faře).

Zdraví obyvatelstva

Chřipka

V lednu byl větší výskyt chřipkových onemocnění, nešlo však o epidemii.

Salmonelóza

V létě, už v červnu (byla velká vedra), se rozšířila salmonelóza. Zdroj nákazy byl zjištěn v jedné z litoměřických cukráren. Okresní hygienická stanice nařídila přísná opatření. Tato instituce má dodnes stíženou práci uhlídat, aby množství soukromých výrobců a prodejců dodržovalo hygienická opatření.

Stomatologická péče

Stomatologická péče je na velmi dobré úrovni. Ohromnou vymožeností je 24 hodinová lékařská pohotovost. Sídlí v rekonstruované Stomatologické poliklinice na rohu ulic Stránského a Čs. armády. Poplatek za pohotovostní ošetření je 50,- Kč, úrazy jsou osvobozeny. Některá města, a je jich hodně, nemají tuto službu vůbec.

Jinak u zubních lékařů platíme a někdy dost velké částky za tzv. nadstandartní péči, kam se počítají korunky, můstky a někdy protézy. A bude se prý platit trochu víc. A tak si mnoho starších lidí říká: "Celý život jsem si platil pojištění a teď musím platit zas. Že mně ty zuby nevypadaly před revolucí!"

Lékárny

Dlouhá léta byly ve městě jen dvě. Po roce 1945 byly obě lékárny na náměstí. Lékárna U zlaté koruny byla v domě vedle hotelu Rak, lékárna U černého orla v domě vedle Kalicha. Později, když byla na počátku 60. let zastavěna proluka po tzv. Husnikových domech (tři gotické domy zbořeny v r. 1940) mezi starou radnicí a hotelem Slávie, byla lékárna U černého orla přestěhována tam. Druhá lékárna, která k hrůze komunistických potentátů nesla jméno U Matky Boží, byla na rohu ulice Turgeněvovy a Leninovy (dnes Masarykovy) - v 80. letech se tato lékárna

přestěhovala na sídliště Střed.

Lékárna na Severozápadě

Nyní přibyla třetí soukromá lékárna, kterou na rohu Březinovy cesty a Macharovy ulice postavil doktor Přemysl Stejskal. Otevřena byla 8. srpna (stavba pokračovala velmi rychle - začala v listopadu 1993). Lékárna, která slouží hlavně obyvatelům sídliště Severozápad, je velmi pěkná, zcela zapadá do vilové čtvrti, vnitřní vybavení je na dobré úrovni. Lékárna prý bude poskytovat nadstandard - poradenskou službu, konzultace, dovoz léků do bytu atd. Zatím jsou slyšet samé chvály.

Oční optiky

Dlouhá léta byla ve městě jediná oční optika v Lidické ulici. Nyní k ní přibýly další dvě - v Dlouhé ulici (proti Kapucínskému náměstí) a ve Velké Dominikánské. Všude vám změří, kolik potřebujete dioptrií, někde mají dokonce přístroj zvaný refraktometr, který pracuje na bázi počítače - určí druh skel velmi přesně. Praobyčejně brýle pořídíte tak za 1000,-- Kč, slušné za tři až čtyřnásobnou částku.

Soukromá záchranná služba

Od 1. listopadu je v provozu nepřetržitá soukromá záchranná služba. Má dva vozy značky VW. Nemocnice má také svou záchrannou službu. A hned z počátku se vyostřil konkurenční boj. "Kradou" si prý pacienti. Doufejme jen, že na to pacienti nedoplatí!

Rodinná poradna

V dnešní hektické době lidé často hledají úlevu u různých léčitelů. Útek do transcendentna je pro dnešní dobu typický. Různé sekty a léčitelé se těší velké oblibě. Jako něco mezi vědou a léčitelstvím by se dal charakterizovat DREAMER - elektrický hypnotizér. Zakoupila ho rodinná poradna - středisko pro manželství, rodinu a mezilidské vztahy (sídlí v Palachově ulici), dříve to byla Manželské a předmanželská poradna). Přístroj, který je dárkem poradny ke dni rodiny, pracuje na principu indukce mozkových vln pomocí akustických a optických signálů - jsou to tedy jakési brýle a sluchátka. Přístroj má šest programů: Anti-stress, Relaxace, Kreativita, Koncentrace, Meditace, Insomnia. V odhlučněné místnosti se položíte nebo posadíte a necháte na sebe působit vlny, půl hodiny až hodinu. Blahodárný výsledek se prý dostaví po šesti sezeních. Lidé tam chodí - je to zadarmo.

Rehabilitační AV studio

V únoru bylo v krásně upraveném dvorním traktu na jižní straně náměstí otevřeno nové regenerační a rehabilitační středisko - AV studio. Pronajali si je a upravili MUDr. Petr Veverka a rehabilitační pracovník Jakub Antoš. Odstraňují zde bolesti páteře, kloubů, svalů, jako nadstandardní program nabízejí obezitologický program.

Návštěva u ČČK

Český červený kříž je organizace velice záslužná. Organizuje odběry krve od dobrovolných dárců v okrese - těch je nyní registrováno 4250. Každého odběru, který provádí transfúzní stanice Masarykovy nemocnice v Ústí n. L. se účastní kolem 40 dárců. Registrováni jsou i dárči kostní dřevě. Litoměřický ČČK patří mezi nejlepší v

Čechách. 28. června navštívil tento spolek prezident německého červeného kříže princ Both zu Say Wittenstein, prezident bavorského červeného kříže Voeth a pan Jungwick, odpovědný pracovník pro Evropu a blízké státy (německý ČK se finančně podílel na vybavení agentury Alice - domácí zdravotní ošetrovatelská péče). Hosté navštívili také dechový stacionář, který před rokem vznikl jako nestátní zařízení pro děti trpící respiračními chorobami, je to taková školka pro astmatiky. Jeho kapacita je 24 dětí a je to zoufale málo.

Veterinární péče

Prasečí mor

Na začátku roku řádil v okolních státech prasečí mor. Okresní veterinární správa kontrolovala velkochovy. Drobní chovatelé byli upozorněni na nebezpečí zkrmování kuchyňských odpadů, např. zbytků jídla sebraného v popelnicích. Mor se naštěstí nevyskytl.

Nová veterinární ošetrovna

V polovině února byla otevřena nová soukromá veterinární ošetrovna (pod Mostnou horou) MVDr. Petra Soldatka.

Školství

Nejprve malá statistika. Ve městě je 7. základních škol. Již loni se každá škola profilovala, specializovala. Tím se velmi rozšířila nabídka pro děti a jejich rodiče. Každá škola se snaží získat co nejvíce dětí, protože od státu dostává příspěvek na žáka.

Specializace škol

Nejvýrazněji se svou specializací prosazuje 3. ZŠ zaměřená na hudební výchovu a 2. ZŠ (Máchova) se specializací na výtvarnou výchovu, historii, literárně dramatickou výchovu.

Lingua Universal

Od 4. září byla otevřena soukromá základní škola Lingua Universal s rozšířenou jazykovou výukou. Škola má od města pronajatou budovu 4. ZŠ v Sovově ulici. Má letos v šesti ročnících 82 dětí. Třídy jsou vybaveny pračkami vzduchu. Školné pro tento rok 460,- Kč měsíčně.

Vznik této školy byl poněkud dramatický a více než půl roku hýbal litoměřickou veřejností, nejen učiteli a rodiči. Na konci minulého roku (9. 12. 1993) se jednalo o snížení počtu základních škol na sedm. Která škola bude obětována? Miska vah se povážlivě klonila ke 4. ZŠ v Sovově ulici. Argumentů bylo mnoho - je na nejfrekventovanějším místě, ve středu města je příliš mnoho škol apod. Spíše se zdá, že o budovu na tak atraktivním místě měl někdo velký zájem. To, že jde vlastně o památkově chráněnou stavbu, kterou v roce 1865 postavili podle návrhu slavného architekta Josefa Mockera pro nově vzniklou vyšší reálku, nikoho jaksí nezajímalo.

Škol je ve městě moc a hotovo. Už v lednu (20. 1.) rozhodli zastupitelé o přestěhování 4. ZŠ na Kocandu, do 6. ZŠ. Škola je to moderní, dětí málo (sídlištní děti už jaksí dospěly). Právně se měly obě školy zrušit a vznikla by škola nová, bylo by o jednu školu méně a město by mělo méně starostí. O pronájem budovy 4. ZŠ byl velký zájem (Kladenská soukromá škola, Taneční škola, Vzdělávací a rekvalifikační centrum). Zvedla se však vlna protestů, hlavně z řad rodičů, kteří měli zájem na zachování školy s rozšířenou výukou ve středu města. V podstatě pak rada těchto rodičů se zasadila o vznik soukromé školy s rozšířenou výukou jazyků. Některé děti i učitelé odešli do 6. ZŠ, která zavedla rozšířenou výuku jazyků, dále je zaměřena ještě na matematiku. Ředitelkou LU je Mgr. Blanka Ježková. Školné pro tento rok je 460,- Kč. Právě toto školné bylo příčinou, že některé děti, které udělaly přijímací zkoušky na jazykovou školu, nemohly sem nakonec nastoupit a odešly na 6. ZŠ. Je-li v rodině víc dětí, nemohou si dovolit už od první třídy platit takovou částku. Město sepsalo se školou Lingua Universal nájemní smlouvu s podmínkou, že nechá ve svých prostorách Kladenskou soukromou školu a soukromou učňovskou školu pana Šrejbra, které jí budou platit nájem (rozhodnutí zastupitelstva 20. 7.). Spokojenost byla na všech stranách.

Návštěva ministra

Počátkem června měl navštívit město ministr školství Ivan Pilip. Nepřijel, byl prý zaneprázdněn.

Logopedické centrum

Při zvláštní škole bylo zřízeno logopedické centrum, které nabízí svou pomoc i dětem předškolního věku.

Třída pro handicapované

V Masarykově škole (5. ZŠ) byla v letošním školním roce otevřena specializovaná třída pro handicapované děti. Děti je ve třídě jen sedm a jejich vady jsou slabozrakost, vady řeči, lehká mozková dysfunkce a slabý prospěch (blíže nespecifikovány). Děti zde mají speciální pomůcky i pedagogickou péči, kterou "obstarává" Mgr. Vladimíra Hovorková.

Internátní pomocná škola pro děti s těžkým postižením je už třetí rok v budově bývalého dětského domova v Dalimilově ulici. Letos ji navštěvuje 41 dětí, 26 dětí zde bydlí, ostatní docházejí.

Střední školy

Gymnázium mělo ve školním roce 1994/95 454 studenty. Letos se otvíraly dvě primy osmiletého gymnázia pro děti z pátých tříd a dva první ročníky čtyřletého gymnázia pro žáky osmých tříd.

Cizí lektoři

V pedagogickém sboru byly letos tři američtí lektoři a jeden německý. 25 studentů bylo na týdenním poznávacím zájezdu v Anglii.

Soutěž Denkmal

Devět žáků z kvarty se přihlásilo do mezinárodní soutěže s názvem Denkmal, vyhlášenou německým kancléřem H. D. Genscherem pro východní Evropu. Tématem

byly česko-německé vztahy. Této soutěže se účastnilo 150 středních škol z celé východní Evropy. Studenti kvarty zpracovali téma Litoměřický rodák Alfréd Kubín (1877 - 1959) malíř a literát. Získali první místo v České republice.

Výročí 75. českého gymnázia

Na podzim se v gymnáziu oslavovalo. Tento ústav, tedy české gymnázium, oslavil 75 let svého trvání. Ředitelství gymnázia, v jehož čele stojí Petr Praibíš (jeho otec byl členem prvního poválečného učitelského sboru - tělocvikář), sezvalo všechny absolventy a žijící profesory. Setkání to bylo dojemné. Dopoledne byla prohlídka všech tří budov, kde se gymnáziem od roku 1919 nacházelo.

Od roku 1919 až do roku 1939 bylo v původní budově německého učitelského ústavu (dnes Střední pedagogická škola), v roce 1939 bylo přeneseno do Terezína, který byl tehdy součástí protektorátu Böhmen und Mähren. V roce 1940 zaniklo. Po osvobození v roce 1945 se začalo učit v budově německého gymnázia (postavena 1877, dnes 1. ZŠ). Zde však bylo gymnázium jen do roku 1952. Tehdy totiž maturovali poslední studenti osmiletého gymnázia. Díky pivnímu komunistickému ministru školství Zdeňku Nejedlému, který zavedl v roce 1948 jednotnou školu, se totiž gymnázia "smrskla" na čtyřletá, za tři roky z nich již byly jedenáctiletky po sovětském vzoru. Díky těmto různým reformám, které náš výborně fungující školský systém úplně rozbouraly, byla i budova Na valech pro gymnázium příliš velká. Postačila klidně budova v tehdejší Pionýrské ulici u Jiráskových sadů. Je to původně budova české měšťanky postavená v r. 1926. V té je gymnázium dodnes.

V těchto třech budovách tedy vzpomínali absolventi i profesori. Na nástěnkách z tabel abiturientů hledali své spolužáky a bylo jim krásně teskno. Dopoledne se sešli v Domě kultury na oficiálním programu, ale hlavně aby se tady všichni sešli. Bylo jich tu kolem tisícovky. Nejstarším kantorem byl pan profesor Janíček, tělocvikář v plné síle. A návštěva nejuznávanější - první poválečný ředitel PhDr. Jaroslav Hrabák.

Tento vzácný člověk se už v r. 1949 stal obětí komunistického režimu. V r. 1950 byl spolu s 25 Litoměřičany odsouzen za velezradu ke 12 letům žaláře. Tehdy byla státním soudem v Ústí n. L. odsouzena litoměřická skupina, která měla být ve spojení s představitelkou Strany národních socialistů JUDr. Miladou Horákovou - první popravenou ženou. Protestoval tehdy celý západní kulturní svět. Marně. Prezident Gottwald potřeboval demonstrovat sílu svou a sílu pracujícího lidu. Ředitel Hrabák se vrátil z lágru při amnestii v r. 1960 a pochopitelně se už do školství nikdy nevrátil. Ale dočkal se naší revoluce a své rehabilitace. Kéž mu ještě dlouho slouží zdraví. Kéž také naše gymnázium vzkvétá a vychová ještě mnoho čestných a schopných lidí. Kéž už se nikdy do jeho vedení nedostanou takoví, jako byli František Drahorád a Josef Marhouz.

Střední pedagogická škola

Střední pedagogická škola dostala ke dni učitelů dárek. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR propůjčilo škole čestný název Střední pedagogická škola Johnna Heinricha Pestalozziho.

J. H. Pestalozzi (1746 - 1827) patřil ve své době k významným osobnostem. Tento švýcarský pedagog navazoval ve své pedagogické práci na Jana Amose Komenského, významná však byla jeho humanitní činnost - péče o chudé, sirotky, zakládání škol apod. (v letech 1920 - 1945 byla po tomto humanistovi pojmenována ulice - dnešní ulice Palachova).

Na střední pedagogické škole Johnna Heinricha Pestalozziho se vyučuje, kromě

oborů učitelství a vychovatelství v mateřských školách, také obor výchovná a humanitní činnost - tedy návaznost na Pestalozziho. Škola spolupracuje s Charitou a Diakoníí Českobratrské církve evangelické (ČBCE). Škola má v letošním roce 350 žáků.

Soubor Máj

Při škole působí již 35 let vynikající pěvecký soubor Máj pod vedením PhDr. Vladimíra Frühaufa (ten vede sbor od r. 1975). Letos v květnu zvítězil soubor na 42. evropském hudebním festivalu v belgickém Neerpeltu. Svě 35. "narozneniny" oslavil soubor doma krásným koncertem v katedrále a Domě kultury (v květnu).

EKONOM

Další střední školou je Soukromá obchodní akademie EKONOM, která již dva roky sídlí v Palackého ulici (v bývalé školce). Letos měla první maturity na dvouletém pomaturitním studiu. Letos byli přijati pouze 24 žáci.

Kromě normální výuky pořádá škola rekvalifikační kurzy - výpočetní technika, účetnictví, jazyky.

Miss EKONOM

Pro své pohledné studentky pořádá každoročně soutěž Miss EKONOM.

V letošním roce otevřela dvouleté pomaturitní studium, které je zaměřené na ekonomii, soukromé podnikání, cizí jazyky, bankovníctví, management, marketing, výpočetní techniku, hospodářskou korespondenci, psychologii, právo, stylistická cvičení.

Přesto, že školné v tomto roce činí 1390,- měsíčně, je o školu značný zájem.

Distanční studium - Pedagogická fakulta UJEP

Distanční studium otevřela od září v Litoměřicích Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n. L.

Je to pětileté studium při zaměstnání zaměřené na speciální pedagogiku. Absolventům bude udělen titul magistr. Přesto, že si studenti školu plně hradí, je o ní velký zájem (přes 60 studentů).

Vedoucí studia je Mgr. Dagmar Kubátková, která učila na Střední pedagogické škole, později na ústecké fakultě. Poté, co se stal její manžel doc. RNDr. Karel Kubát děkanem fakulty, zřídil pro svou paní toto distanční studium v Litoměřicích. Nic nového pod sluncem, všichni jsme jen lidé!

Střední odborná učiliště

Státní učiliště - Integrovaná střední škola

Od 1. ledna t.r. řídí učňovské školství ministerstvo hospodářství. Střední odborné učiliště v Dlouhé ulici zůstává státní. Soukromé střední odborné učiliště provozuje pan Šrejbr (za komunistů ředitel gymnázia, ale dobrý. Nikomu nepřitížil a i žáci s všelijak pohnutým kádrovým posudkem dostali doporučení na vysokou školu). Toto učiliště je zatím všelijak roztroušené - v Družbě, v Jarošově ulici, v Terezíně. Školné je podle lukrativnosti oboru 600 - 900,- Kč měsíčně.

1. kladenská střední škola podnikatelská - školné 600-900,- Kč

Dále je ještě nutno připomenout 1. kladenskou soukromou střední školu, která sídlila do září v 6. ZŠ na Kocandě, od září v bývalé 4. ZŠ v Sovově ulici.

Střední zdravotní škola

Již druhým rokem zde působí také Střední zdravotní škola - dvouleté pomaturitní studium, obor všeobecná sestra. Je to škola státní. Z prostor na 3. ZŠ, kde byla prozatímně umístěna, se přestěhovala s laskavým dovolením pana biskupa na Domské náměstí v budově nového probošství (postavena r. 1886). V této budově byla Cyrilometodějská bohoslovecká fakulta. Ta se po revoluci stala součástí Karlovy univerzity.

Školní jídelny

Ke školství patří také péče o stravování dětí. Ze školních jídelen byla zrušena jídelna v Sovově ulici, protože v budově sídlí soukromá základní škola Lingua Universal. Městský úřad se stal zřizovatelem 1. centrální stravovny ve Svojsíkově ulici (u parku), která má právní subjektivitu. Městská rada doporučila, aby zbývající tři jídelny byly začleněny pod 1. centrální stravovnu jako její pobočky. Jídlo z 1. centrální stravovny se dováží do 1. ZŠ na Valech a 2. ZŠ na Máchových schodech.

Jídelna u 2. ZŠ

Na této škole byla 31. 8. otevřena jídelna vybudovaná v prostorách bývalého školnického bytu a školní družiny. Město na přestavbu a vybavení přispělo nemalou částkou (asi půl milionu). Je to ovšem pro děti i družinářky velká výhoda. Jak dlouho museli docházet na obědy do stísněných prostor v Novobranské ulici (proti restauraci U Petříků). Dnes je v prostorách bývalé jídelny Klub důchodců.

Pitný režim

Městské zastupitelstvo dalo v říjnu dětem pěkný dárek. Z přebytku městského přebytku uvolnilo 2,5 mil. Kč na to, aby každé dítě v mateřské i základní škole dostalo vitamínový nápoj - děti tomu říkají "krabičkové pití" a mají to velmi rády. Dostávat ho mají do jara.

Hospodářství, obchod, bankovníctví

Okresní privatizační komise

Okresní privatizační komise skončila svou činnost k 31. 12. 1994. Vedl jí Ing. Petr Veverka, měla 20 členů. První dražbu zahájila již v únoru 1991. Za celou dobu existence provedla 431 dražeb, úspěšných bylo 258, dražebních dní bylo 63. Celkem se vydražilo 329.594.000,- Kč, které byly odvedeny do Fondu národního majetku (malá privatizace skončila poslední dražbou 24. 7. 1993). Zdaleka však není ještě tento proces ukončen, zvláště v zemědělství není ještě jasno jak se bude postupovat dál.

Hotel Labuť

Jako všechny "akce" měla i malá privatizace své stíny. U nás je to např. hotel

Labuť v Zítkově ulici, vydražil ho už v roce 1991 jistý pan Gesten a od té doby se o něj nestará. Jaké s ním má úmysly, nikdo neví. Tento kdysi krásný hotel byl otevřen v roce 1892 v tehdy zcela nové ulici (1890) a býval chloubou města. Dnes je ostudou. Nejhorší je ta bezmocnost! Není zákona, který by donutil soukromého majitele, aby se o svůj majetek staral.

Tunel

První letošní dražba se konala 1. března. Dražil se tu tunel, který slouží jako sklad podniku Zelenina Terezín. Jeho vyvolávací cena byla 6.307.000,-- Kč. Neměl o něj za tuto cenu nikdo zájem.

Historie tunelu

Trochu historie: Tunel se začal stavět pro severozápadní dráhu roku 1872 (dráha měla spojit Prahu s Drážďanami). Stavbě tunelu muselo ustoupit mnoho domů, hlavně ve Staré Mostecké ulici. Zdárně se "provrtal" pod Jezuitským kostelem a "vylezl" na Dubině, kde bylo postaveno v roce 1884 nádraží. První litoměřické nádraží bylo dnešní nádraží Dolní (dnes už jen nákladové). Provoz na trati byl zahájen v roce 1874. Tunel sloužil jednokolejně trati až do roku 1958. Tehdy byla vybudována dvojkolejná dráha vedená mimo tunel. Padlo jí za obět' mnoho domů na předměstí Marie Pomocné, Mlýnském, Dubině i Rybářích.

Pronova s.r.o.

Společně s tunelem se dražil podnik Obnova Teplice. Nástupnickou organizací tohoto státního podniku se stala společnost Pronova s.r.o. Most, která má v Litoměřicích dominantní provozovnu nákladních pneumatik a pneuservis. Podnik sídlí v Mlékojedské ulici.

Mrazírny

Velkým privatizačním oříškem jsou Mrazírny, kterou jsou stále ještě státním podnikem. Nepodařilo se je prodat přímým prodejem, proto byla vypsána veřejná soutěž. Do prvního kola soutěže se ale nikdo nepřihlásil, proto druhé kolo vyhlásil Fond národního majetku až v příštím roce a zřejmě sníží cenu. Finanční situace tohoto podniku je neutěšená zvláště proto, že si na dostavbu nového závodu museli vypůjčit 30 mil. Kč. Pracuje se stále ještě spíše ve starém závodě, protože nejsou peníze na zařízení závodu nového. Pronajímá proto prostory jiným firmám (pro skladování). Konkurence v tomto odvětví je velká, takové závody jako Mochov, Vitana nebo Knorr jsou velice moderně vybaveny. Zdejší mrazírny začaly vyrábět různé zeleninové směsi, např. s kukuřicí či se žampiony. Mňam, mňam - jsou moc dobré!!

Pivovar

Pivovar - privatizace tohoto podniku se táhne od roku 1991. To vše prý mělo za následek malý objem letošní výroby, asi 95.000 hektolitřů, zato prý vynikající kvality. V letních vedrech stoupla spotřeba piva a hned, vida jak funguje trh, se zdražilo o 20 - 30 haléřů. Nové, 14 % pivo Konšel, které začal Pivovar vařit koncem roku, by prý mělo stát 10 - 12 Kč. Pivaři nebudou mít asi radost. Ale zdá se, že ani daleko větší cena by nezpůsobila abstinenci. Pije se o sto šest. Konečně v září získala Pivovar společnost v čele s jeho dřívějším ředitelem Ing. Zdeňkem Bezděkou. Privatizace se

podala asi k největší spokojenosti pana ředitele.

RO-LA od října

Vznik dalšího podniku s Litoměřicemi přímo nesouvisí. Je to vybudování nové přepravy kamionové dopravy po železnici z Lovosic do Drážďan. Podnik zvaný RO-LA zahájil svou činnost v říjnu. Zlepší se životní prostředí a zkrátí se doba přepravy ze 14 na 7 hodin.

V Prosmykách bylo vybudované záchytné parkoviště zvětšeno o prostory, které nabídl Uhelné sklady. Podnik, který není na území města a přece se ho týká - litoměřičtí se totiž obávají nadměrného růstu počtu prostitutek. Obávají se, že se tyto dámy přestěhují ze silnice E 55 do okolí parkoviště kamionů, teď do Lovosic a Litoměřic. Uvidíme, nakolik se obavy ukáží být reálnými!

Městské čistírny a prádelny

Městské čistírny a prádelny - jejich privatizace se také táhne od roku 1991. Město se tehdy stalo jejich zřizovatelem (chtělo občanům tuto službu zachovat) a snažilo se o jejich bezúplatný převod. Marně. Nakonec ho v březnu prodalo v přímém prodeji panu Mikanovi. Schválilo také odprodej okolních pozemků o výměře 2651 m² za 397.000,- Kč. Tyto peníze zatím město panu Mikanovi půjčilo - na rozjezd podniku.

Dražba bytů

Dražba bytů (vlastně nájemného na 10 let) se konala 21. prosince. Jednalo se o byty v nově rekonstruovaném domě v ulici 5. května. Zájemců o byty bylo 13. Za nejvyšší částku 190.000,- Kč se vydražil byt čtyřpokojový. Druhý čtyřpokojový už jen za 20.000,- Kč, protože byl jen 1 zájemce.

Podnikatelský klub - 1. 8. 1994

Dne 1. 8. byl založen Podnikatelský klub Strany podnikatelů, živnostníků a rolníků České republiky. Předsedou byl zvolen Josef Mikan. A jaké úkoly si klub dává? Zajistit prosperitu a nezávislost města, poskytnout jeho obyvatelům sociální jistoty, oživit kulturní a společenský život. Úkoly pěkné, kéž se jim podaří je realizovat!

Okresní sdružení podnikatelů ČR

Ve městě jsou však ještě jiní podnikatelé - je to Okresní sdružení podnikatelů ČR, které bylo založeno na počátku roku 1993. Jejich hlavním úkolem je obrana podnikatelů proti byrokratickým úřadům. Toto sdružení poskytuje poradenství, ochranu, zprostředkování. Dne 28. 3. se setkali představitelé ODS s poslancem Richardem Mandelíkem a rozmlouvali s ním o svých problémech. Na den 16. května pozvali předsedu Sdružení podnikatelů ČR Rudolfa Baránka. Setkali se v malém sále Domu kultury, probírali tíživou situaci malých a středních podnikatelů.

První exekuci movitého majetku provedl 10. listopadu zdejší Finanční úřad. Na úhradu pohledávek bylo zabaveno elektro zboží za půl mil. korun. Zboží se mělo prodávat ve veřejné dražbě - bylo to před vánocemi. Obyčejní lidé i obchodníci se těšili, že levně nakoupí! Ale ouha, dražba se nekonala, Finanční úřad ji na poslední chvíli odvolal. Důvod nesdělil. A tak se můžeme jen domnívat, že se dlužník, který považoval postup Finančního úřadu za protiprávní, odvolal.

Byla to snad první exekuce od r. 1945. Již jen velmi staří lidé pamatují, jak

"fendáci" dovedli řídit a zabavit i postýlku, ve které spalo miminko.

Ekoagrobanka (10. 1. 1994)

Bankovníctví zaznamenává závratný rozvoj. A že se mu i v našem městě dobře daří, toho je důkazem otevírání nových a nových bank. Ekoagrobanka byla otevřena 10. ledna v prostorách bývalé drogerie na rohu Dlouhé ulice a Kapucínského náměstí. Vedoucí zdejší pobočky a vedoucí provozu je paní Věra Petřů. Tato banka nabízí největší úroky a zdá se, že bude mít dost klientů.

Investiční a poštovní banka (8. 8. 1994)

Další, již šestou, bankou je Investiční a poštovní banka. Ta se 8. srpna přestěhovala do nových prostor. Banka koupila už v roce 1991 od podniku Domácí potřeby dům na náměstí (vedle Černého orla). Domu se říkalo už po generaci U Zámeckých (firma Anton Zámecký zde byla již v minulém století). Po roce 1945 zde bylo železářství a domácí potřeby. Tento obchod se na konci 70. let přestěhoval do nově postavené budovy ve Vavřínecké ulici. Opuštěný dům na náměstí stále více chátral a nakonec i vyhořel. Tento dům tedy zakoupila Investiční a poštovní banka a nákladem 40 mil. Kč proměnila ve skvost. Do náměstí se dívá překrásně opravené barokní průčelí. V kdysi nevábném prostoru mezi předním a zadním traktem budovy, který sloužil k manipulaci s rozměrným železářským zbožím, vzniklo skleněné atrium, kde je umístěna provozní hala banky. Je zde bezbariérový přístup. Ředitelem této banky je Vladislav Kučera.

Komerční banka (30. 12.)

Také Komerční banka, jedna z prvních ve městě, se přestěhovala z malého domu těsně u hradeb v Dlouhé ulici do velkého domu na západní straně náměstí. Tuto budovu, bývalý hotel Slávie, zakoupila v r. 1991. Hotel se tehdy od základu rekonstruoval, ale pak se z nějakého důvodu (snad restituce) stavba zastavila a nakonec dům získala banka. Už je to třetí banka na náměstí! Slavnostní otevření nových prostor se konalo 30. prosince. Ředitelkou je Ing. Anna Šlapalová.

Nové prodejny

O rozvoji podnikání svědčí nové prodejny. Vyrostlo jich jako hub po dešti.

Autosalón v Lidické

V objektu bývalé Elektry na rohu ulice Lidické a Tyršova náměstí byl 24.1. otevřen autosalón - individuální prodejna vozů značky Citroen. Majitelem je akciová společnost, která vlastní zdejší drubežářské závody. To jsem zvědavá, kolik těch Citroenů se tu prodá!

Autosalón v Masarykově ulici

Další autosalón byl otevřen 20.4. v nově restaurovaném objektu v Masarykově ulici. Specializuje se prodej vozu značky Mitsubishi. Majitelem je litoměřická firma Insta s.r.o. Normální smrtelník tam jistě nezavítá, neboť cena nabízeného zboží nejde pod milion korun. Přesto byl začátek slibný - za dvě hodiny po otevření utržili 2.350.000,- Kč. To si zdejší podnikatel, pan Josef Hampl, koupil krásné červené autíčko. Zřejmě je naše Zahrada Čech štědrá, ale asi jak ke komu!

Firma Hampl - historie

Jen pro zajímavost: firma Hampl se v našem městě objevila již v 2. pol. minulého století. Pan Hampl byl hostinský, vždy nakloněn zdejší české menšině,

spolku Beseda pronajímal bezplatně místnosti: později v bývalém domě české Besedy (na rohu Mostecké ulice a náměstíčka proti Jezuitskému kostelu), zřídil pan Hamppl malý hotel. Byl v provozu ještě po r. 1945 (asi do r. 1948).

Prodejna francouzských lahůdek v Palackého ulici otevřena v květnu

Zdá se, že se v našem městě velkému procentu lidí dobře daří. Proto vznikají obchody takového typu, jako byly v 80. letech prodejny s názvem Eso, jejichž název si lid obecný přeložil jako: "Ekonomicky silní občané". Tehdy byli pro prominenty, dnes bychom řekli pro úspěšné podnikatele.

Taková je i prodejna Fruits de France - jakási malá podoba prodejny stejného jména v pražské Jindřišské ulici. Prodejna patří litoměřické společnosti K.S.Š. a nemají prý jen francouzské lahůdky (sýry, vína), ale i naše bohušovické a jihočeské sýry, o které je prý velký zájem. Čas od času si je mohou dovolit i tzv. střední vrstvy. To už máme od revoluce pěkně rozkastovanou společnost! Někdy se mi zdá, že je to skoro jediné, co se nám 100% povedlo. Jen nevím, jestli je to to nejlepší.

Prodejna EKONOM - v květnu

Prodejna EKONOM byla otevřena v květnu, v prostorách porevolučního knihkupectví K. H. Máchy na jižní straně náměstí. Je zaměřena nejen na ekonomické a právní pomůcky, ale i na tiskopisy, kancelářské potřeby, psací stroje, trezory, poštovní schránky atd.

KOBRA SPORT v Michalské ul. - v říjnu

Na začátku Michalské ulice, tam kam jsme dlouhá léta chodili pro zeleninu, se objevila nová prodejna KOBRA SPORT. Mají tu velký výběr kol, lyží, sportovního oblečení atd. Prodejna se sem přestěhovala z Velké Dominikánské, kde byla od r. 1992 a kde byla přece jen jaksi stranou nákupního ruchu - malé odbočení: o tom, že se obyvatelé Velké Dominikánské cítili být už v minulosti jaksi stranou a báli se o své výdělků svědčí jejich snaha o proražení nové ulice, která by je spojila se vznikajícím předměstím (kterému se dříve říkalo Josefské), tedy s dnešní ulicí Na Valech. To se jim podařilo v r. 1890, kdy vznikla nová ulice pojmenovaná po tehdejší starostovi dr. Heinrichu Stradalovi (dnešní Zítzkova ulice).

IFM Melodia ve Velké Dominikánské + historie

Další specializovanou prodejnu, které zřejmě nevadí, že sídlí ve Velké Dominikánské (protože kdo ji potřebuje, určitě si ji najde) je IFM Melodia - prodejna hudebních nástrojů a hudebnin. Dlouhá léta bývala prodejna hudebních nástrojů na rohu Kostelního náměstí a Mostecké ulice. Po r. 1945 ji vedl výborný pan Pavel Žalud, sám výrobce hudebních nástrojů (jeho firma vznikla v minulém století v Terezíně). Pan Žalud byl nejen vynikající odborník, ale i člověk. Jeho rodina v 50. letech, v době nejtěžšího komunistického teroru pomáhala nejen morálně, ale i hmotně, mnoha rodinám svých spoluobčanů, jejichž živitel se ocitl na dlouhá léta v komunistických koncentracích. Takovými lidem se nestavějí pomníky, ale jsou "solí země", a tak se patří alespoň říci - čest jejich památce!

Jasmína v Palachově ulici

V Palachově ulici (v domě, kde býval dlouhá léta mandl) byla otevřena prodejna s krásným jménem Jasmína. Je určena širokému okruhu občanů. Nabízí zdravotní obuv, elastické punčochové zboží, ledvinové pásy, baterie do sluchadel a ještě mnoho potřebného. Prodejna spolupracuje se Sdružením zdravotně postižených. Není to tedy

jen prodejna, ale potřebná služba!

Občerstvení na nádraží

Také velice záslužné je zřízení nové prodejny rychlého občerstvení na nádraží Litoměřice-město. Kdo zná dřívější bufet, pro který slovo "pajzl" bylo ještě málo pejorativní - nestačí se divit! Čisté příjemné prostředí, rychlá obsluha, čerstvé a dobré jídlo a přijatelné ceny - dršťkovou polévku zde dostanete za 6,- Kč. Prodejna PRO je důkazem toho, že jsou i tací, kteří se neženou za ziskem za každou cenu. Udržet čistotu a příjemné prostředí bez blábolících opilců a poplivaných stolů v nádražních prostorách, kde projde velké množství "všelijakých" zákazníků, je opravdu kumšt. Díky vám!

Restaurace v Černém orlu

Konečně není na náměstí jen samá banka! Srdce každého normálního Litoměřičana jistě potěšilo, když v prosinci byla v prostorách Černého orla otevřena intimně laděná restaurace spojená s galerií.

Historie domu

Trochu zpět do historie: nádherný renesanční dům z 16. století postavený litoměřickým stavitelem Ambrožem Ballim pro bohatého měšťana, měl opravdu pohnuté dějiny. Nese hrdé označení "Salva Guarda", které ho mělo chránit před různými pohromami (např. rabováním). Toto sídlo kdysi královského rychtáře ztrácelo v pozdějších stoletích na významu. Jako dům obecní sloužil v minulém století městským úřadům, v přízemí byla hospoda U černého orla (odtud název domu), která zde byla ještě po roce 1945. Později se stal dům městu přítěží, vlastně se nevědělo, co s ním. Koncem 50. let se měl opravovat pro ředitelství podniku Pramen (to byly potravinářské prodejny). Nakonec dům koupilo družstvo Vkus Teplice, které začalo dům opravovat. Co se skrývá pod cihlově červenou omítkou domu tehdy nikdo netušil. Tušili jen odborníci. Zatímco na staré radnici pátrání po sgrafitech bylo neúspěšné (díky předchozím nešetrným stavebním úpravám), Černý orl se objevil ve své renesanční kráse - co na tom, že až v 70. letech našeho století!

Družstvo Vkus mělo v domě zakázkové krejčovství, opravárenské dílny oděvů, město zde mělo obřadní síň a matriku. V minulém roce se Vkus rozhodl dům prodat, protože náklady na údržbu přesahovaly mnohonásobně finanční možnosti družstva. Město svou obřadní síň muselo vrátit zpět do Kalicha a na domě visela dlouho cedule "Na prodej". O ceně se nemluví, přesahovala určitě desítku milionů. Kupec se přece našel - kupec citlivý k potřebě památky - a to je v tomto případě více než třeba. Majitelé jsou manželé Grimmovi, výtvarníci a restaurátoři. Paní Ivana Grimmová je dcerou zde od roku 1945 působícího akademického malíře A. V. Šrůtky. O uměleckých kvalitách tohoto umělce není pochyb, proto je člověku líto, že byl také malířem, který, mírně řečeno, "šel s dobou". Jeho obrazy nádherně kouřících lovosických komínů jako demonstrace vítězství socialismu visely v kancelářích předních funkcionářů. A titul "zasloužilý umělec", ten se také nedostával zadarmo. Byli i jiní litoměřičtí malíři. No, někdo má svědomí trochu širší!

Také dcera Grimmových se provdala (manžel sochař Libor Pisklák) do kované komunistické rodiny. Soudružka Piskláková bývala postrachem Litoměřic, nakonec kvůli majetkovým machinacím okolo Domu dětí a mládeže musela odejít - jinam a na lepší místo, jak bývalo tehdy zvykem.

V naší "tolerantní" době však zůstaly nepotrestány i jiné ryby, i ty největší. Nezbyvá než se s tím vyrovnat! Je to paradox, ale vlastně dobře, že nakonec v této rodině byly peníze na koupi domu.

Koncem roku otevřeli Grimmovi v domě, kterému ponechali název Salva Guarda, restauraci a galerii. Počítají s tím, že v "provozu" bude i sál, který bude mít široké využití (koncerty, menší plesy, módní přehlídky, konference). A bude-li to spojeno s ubytovacími možnostmi, které chtějí majitelé vybudovat v zadním traktu (asi pro padesát lidí), bylo by to opravdu to, co v našem městě chybí. Nezbyvá než si přát, aby kulturní stánek měl i dost kulturního zázemí. A tím si nejsem v našem městě jista.

Semena-Jaroš v Novobranské

Po tříměsíční adaptaci byla v říjnu znovu otevřena prodejna Semena-Jaroš na původním místě. Jistě k radosti všech zahrádkářů.

Hospodářství, zemědělství, lesy

Charakteristika dnešního zemědělství

Zemědělství - dalo by se charakterizovat krátkou větou: "všechno je jinak". Ano, opravdu nejsou nikde porevoluční změny tak patrné, jako zemědělství. Státní statky a jednotná zemědělská družstva mizí. Půda se vrací původním majitelům, ale málo kdo na ní chce pracovat. Zvláště na Litoměřicku, kde noví majitelé půdy se datují od roku 1945. Půdu, kterou snadno získali, zase brzo ztratili, nemohli si k ní vytvořit vztah. A mnozí ani tehdy nechtěli nějaký vztah mít. Šli do pohraničí proto, aby získali majetek a mezi ten půda patřila. Nyní tuto kdysi přidělenou půdu restituují jejich děti a vnuci a ti chtějí jen vytlouci peníze. Ti, kdo chtějí opravdu hospodařit by se dali spočítat na prstech jedné ruky. A navíc, nemají opravdu na růžích ustláno. Produkuje s vysokými náklady a nakonec od nich výrobky nikdo nekoupí. Kde jsou ty časy, kdy se např. vykoupilo všechno ovoce. Dnes prý přijde levněji koupit jablka v zahraničí. Taková jablka potom stojí více než pomeranče. A v našem ovocnářském kraji. Člověku zůstává rozum stát!

Při transformaci státních statků a družstev dochází také k mnoha podvodům - majetek těchto podniků se všemožnými nekalými cestami snížil na minimum, pak si statek koupí jeho bývalý předseda nebo vznikne prapodivná akciová společnost. Jen málo těchto podvodů se dostane na veřejnost.

Pozemkový úřad

Po revoluci vznikly dvě nové instituce: Pozemkový úřad a Pozemkový fond. Pozemkový úřad sídlí v budově okresního úřadu. Jeho hlavní náplní je vyřizování restitučních nároků v zemědělství. Má tedy plné ruce práce, protože v našem okrese

bylo podáno asi 12.000 oprávněných žádostí. V okolních okresech mnohem méně, např. v zemědělském okrese Louny jen 5.000, v průmyslovém Mostě jen 600. Majetkové vztahy jsou někdy velice složité, vyřizování žádostí trvá dlouho. Probíhá mnoho soudních jednání.

Zahrádkáři, odbyt ovoce

Neprůhledné vztahy v zemědělství ztěžují situaci i malým zahrádkářům. Prodají se leda tak meruňky - bylo jich v důsledku jarních mrazíků málo. Jejich cena se pohybovala okolo 20 Kč/kg. Horší je to s odbytem jablek - vykupují se jen prvotřídní plody, velké, neporušené a ty se průměrnému zahrádkáři těžko podaří vypěstovat. Snad nejhorší je to s angreštem a rybízem. A tak většina zahrádkářů nechá toto ovoce na keřích pro ptáčky.

Úroda

Úroda obilí byla letos poměrně malá, asi 11 t/ha. Na Litoměřicku bylo oseto asi 27.000 ha.

Návštěva ministra zemědělství

Dne 26. července navštívil město ministr zemědělství a místopředseda vlády Josef Lux. Je příznačné, že tento přední činitel Křesťansko-demokratické strany navštívil litoměřického biskupa Josefa Koukla. Neznám jiného státního představitele, příslušníka jiné církve, který by při návštěvě některého města nejprve klusal za svým panem farářem. No, katolická církev a moc. Že by historický "zvyk"? Potom teprve navštívil ministr Lux přednostu okresního úřadu, kde se také zúčastnil pracovní porady ředitelů územních odborů ministerstva zemědělství v severních Čechách. Při obědě se setkal s představiteli města, poslanci aj. Zajímal se o čističku vody, navštívil ještě nedokončenou stavbu. Potom odjel na Hoštecko, kde se zajímal o problém radikálního poklesu spodních vod v potoce Obrtka.

Lesy

Městské lesy

Městu se vrátilo 530 ha lesa. Tyto lesy jsou převážně severně od města v okolí Lbína, Čereniště, Sebuzzína, Tlučně a Hlinné. Správcem lesního majetku je pan Stanislav Daněk (sídlí v hájovně v Kundraticích), který pečlivě v archivech vyhledal historický majetek města.

Stav lesů

Lesy jsou velice různorodé (listnaté i jehličnaté a jsou převážně ve špatném stavu). Necitlivou těžbou v minulosti vznikly holiny, které je třeba co nejdříve zalesnit. K tomu je potřeba nemalé částky - 1. mil. Kč (skoro polovinu prý uhradí stát). Při výsadbě pomáhají ochotně skauti a ochránci přírody, ale osázet a vyžnout 12 ha lesa ročně by asi nestačili.

Firma Lepus

Proto město vypsaló na tyto lesní práce výběrové řízení. Zvítězila firma Lepus.

Zisky z myslivosti

Značnou finanční částku chce správce Daněk získat z myslivosti. V lesích je pryč hodně pěkné zvěře. Zahraniční zákazníci, na jejichž nedostatek si nemohou v kundratické hájovně naříkat, jsou ochotni zaplatit až 200 DM za odstřel jednoho srnce. Kež se tedy myslivosti a tím našim lesům daří! Čeká se na nový lesní zákon, který má být schválen v příštím roce.

Stát nebyl tak štědrý jak se předpokládalo. Z požadovaných 220.000 Kč na výsadbu stromků a ostatní lesní práce dostal správce městských lesů jen 180.000. I tak práce v lesích zdárně pokračují, vysazují se sazeničky modřínu (nejvíce), buku a javoru. Proti okusu se chrání porosty nátěrem. Do zimy musí mít vše hotovo.

Církev, charitativní činnost

Všechny církve na území města jsou velice aktivní, největší činnost však rozvíjí církev katolická, která zde má dobré zázemí (biskupství, teologický konvikt) a těší se také přízni svých nejvyšších představitelů.

Návštěva velvyslance USA

24. února navštívil zdejšího biskupa velvyslanec USA v ČR Adrien A. Basor. Byl se podívat na kostel v Mostě, na zdejším biskupství se zastavil na zpáteční cestě. Velvyslanec je věřící katolík a tak si dobře rozuměli.

Biskup předsedou České biblické společnosti (v červenci)

Počátkem roku byl zdejší biskup ThDr. Josef Koukl zvolen předsedou České biblické společnosti. Tato společnost se zabývá vydáváním a distribucí biblí.

Slib věrnosti

29. března se sešlo v katedrále více než sto kněží z celé diecéze, aby zde obnovili slib věrnosti - tj. jsou tázáni, zda chtějí i nadále zůstat věrni poslání, které na sebe vzali. Potom následovaly v teologickém konviktu přednášky o službě a aktivitě laiků v církvi.

Zasedání České biskupské konference

26. dubna se konalo v teologickém konviktu druhé zasedání České biskupské konference. Účastnili se ho papežský nuncius v ČR Giovanni Coppa a arcibiskup Miloslav Vlk. Jednalo se o pastoračních a sociálních aktivitách, ale také o přístupu ke sdělovacím prostředkům - to je velice důležitá otázka (jak to udělat, aby nám veřejnost rozuměla?!). Dále se řešily otázky výchovy mládeže, přípravy bohoslovců apod.

Nový školní rok v Konviktu

Školní rok na Teologickém konviktu začal 6. září slavnostní mší, kterou celebroid arcibiskup Miloslav Vlk. Letos má 63 studenty, polovina jich je z Moravy.

Seminář památkářů

Ve dnech 29. - 30. října se v teologickém konviktu konal seminář památkářů z ČR, Německa a Rakouska. Sjelo se přes 70 odborníků, kteří jednali o záchraně církevních památek. Koordinátorem celé akce byl historik a archivář Jaroslav Macek. Ustavil se Česko-německo-rakouský výbor, který má 10 členů. Hlavním cílem celé této akce bylo požádat vystěhované krajanů, aby přispěli na obnovu kostelů ve svých původních obcích. Připadá mi strašně nedůstojné takovéhle žebrání o peníze. Snad by naše republika při dobré vůli sehnala nějaké peníze na obnovu památek, než poníženež prosit naše "bývalé" krajanů!

Výročí úmrtí kardinála Trochty

Dne 6. dubna uplynulo 20 let od smrti kardinála Štěpána Trochty. Tento muž, který byl 28. září 1947 jmenován litoměřickým biskupem, prošel nacistickými i komunistickými koncentráky (odsouzen v r. 1953 na 25 let, vrátil se po amnestii v r. 1960). V r. 1973 byl jmenován kardinálem. Zemřel 6. dubna 1974. Jeho pohřeb 16. dubna se konal za nejpřísnějšího dohledu státní bezpečnosti. Bylo tehdy hrozné počasí, velká zima, vítr, déšť se sněhem. Přesto přijelo do města ohromné množství lidí, prodrali se na Dómské náměstí, pak na hřbitov. Ve městě byl tehdy "zákaz vycházení" - zaměstnanci nesměli opustit pracoviště ani pro svačinu, nesměli si brát na ten den dovolenou atd. U hrobu kardinála Trochty promluvil tehdy také dnešní papež Jan Pavel II. - Karol Wojtyła.

Letošní vzpomínkové slavnosti začaly odpoledne pobožností na hřbitově, potom v 15 hod bylo ve velkém sále Domu kultury vzpomínkové setkání, kterého se zúčastnilo mnoho významných hostů, např. apoštolský nuncius Giovanni Coppa, biskupové Škavrada, Radkovský, Koukl, zástupci města starosta Ing. Rosol, přednosta okresního úřadu Josef Pol a mnoho dalších. Přítomna byla také sestra zesnulého kardinála, Anežka.

Setkání v Domě kultury zahajoval Jaroslav Macek. V předsálí byly vystaveny důležité dokumenty ze života Štěpána Trochty, např. rozsudek z r. 1953, kardinálský dekret, řád T.G.M. V 18 hod byla v přeplněné katedrále slavnostní bohoslužba za účasti papežského nuncia, biskupů, členů různých řádů.

Putování s ostatky sv. Václava

V létě začalo putování s ostatky sv. Václava po všech diecézích. Ve zdejší katedrále byly ostatky 28. června v 18 hod. Potom byl předán relikviář do Libochovic (smysl tohoto počínání mi není jasný, ledaže by to byla názorná ukázka středověku).

Betlémské světlo

Na Štědrý den v 10 hod přinesli skauti do katedrály Betlémské světlo, kde si ho převzali skauti z Terezína. "Betlémské světlo" je každoroční akce rakouských skautů, kteří přinesou světlo přímo z Betléma a roznášejí ho do dalších měst a městeček po celé zemi. Lidé si tímto světlem zapalují lucerničky a svíčky. Nyní se tento hezký zvyk rozšířil i u nás.

Půlnoční mše

Půlnoční mše se letos konaly tři - dvě v katedrále (jedna odpoledne pro děti) a ještě jedna v Děkanámském kostele. Byly hojně navštíveny, účast však byla přeci jen menší, než v prvních porevolučních letech - dříve zakázané ovoce už není tak vzácné.

Nekatolické církve

Dne 13. března v 10 hod přenášel Český rozhlas bohoslužby ze sboru

Československé církve evangelické v našem městě. Kázal vikář Zdeněk Bárta. Krásné kázání, civilní, o potřebnosti naděje, člověk bez naděje umírá. Odráželo stav naší společnosti, v níž mnoho lidí prožívá těžké zklamání. Na ztrátu naděje zemřel i Karel Kryl a v roce 1938 Karel Čapek.

Vikář Zdeněk Bárta je silná osobnost. Bývalý disident, přítel našeho prezidenta, zakladatel litoměřického Občanského fóra, porevoluční poslanec České národní rady. Z politické scény odešel zklamán. Nyní se věnuje charitativní činnosti.

Charitativní činnost

Diecézní charita pracuje už třetím rokem. Její náplní je pomáhat lidem duchovně i materiálně. Poskytuje zdarma (někdy za drobnou úplatu) šatstvo. Z výtěžku obstarává balíčky vězňům. Ředitelkou Charity je paní Kafková. Velice významná je charitativní ošetrovatelská a pečovatelská služba, která poskytuje bezplatnou pomoc pacientům v rodinách. Vede ji MUDr. František Pražák, má šest zdravotních sester a jednu sestru rehabilitační.

Diakonie ČCE

Charitativní činností, ovšem trochu jiného rázu, se zabývá diakonie Československé církve evangelické. Sídlí v Rooseveltově ulici č. 7 na evangelické faře. Je zde centrum sociální pomoci Azyl. Hledají zde útěchu lidé, kteří se ocitli v nouzi, tísní nebo nějaké krizové situaci. Je zde také tzv. chráněná dílna pro zdravotně postižené, kteří se zde věnují šití různých předmětů, vyrábějí z keramiky (je tu pec) i z proutí. Všude je bezbariérový přístup. Pracují zde také s dětmi.

Baptisté

Bratrská jednota baptistů odkoupila v r. 1991 bývalý klášter klarisek u červeného kostela (Po r. 1945 zde bylo ještě několik řádových sester. My děti jsme se bály chodit okolo tohoto záhadného domu, říkalo se, že jeptišky chodí jen v rubáších a spí v rakvích). Později byl tento nevzhledný dům uvnitř přestavěn na internát pro studentky zdejší střední pedagogické školy. Baptisté tam nyní stále budují. A co tam bude? Azylový dům pro asi 25 starých lidí, možná i pro bezdomovce. V létě zde pomáhalo sedm mladých Američanů ze státu Arkansas.

Životní prostředí

Ovzduší ve městě se chvályhodně zlepšuje. Nemalou zásluhu na tom má usilovná pracovitost městského ekologa Ing. Pavla, který hledá všechny možné cesty k odstraňování příčin znečištění (místo, aby se spousty peněz vydávaly na zmírnění následků znečištění). Hlavním úkolem bylo odstranit zdroje znečištění z vnitřního města. Plynofikace těchto zdrojů zdárně pokračuje.

Plynofikace objektů 1993

V minulém roce byly plynofikovány: 1. ZŠ Na valech, střední pedagogická škola, Teologický konvikt, okresní úřad, věznice. Nové plynové kotelny byly vybudovány pro Městský úřad v Pekařské ulici. Kotelna v Jezuitské ulici, která vytápěla blok domů z 50. let, byla zrušena a nahrazena etážovým topením pro jednotlivé byty. Zrušena byla také kotelna v Kamýcké ulici.

Ekologické peníze

Loni dostalo město 22 mil. Kč z tzv. ekologických peněz (státní peníze uvolňované pro akce přispívající ke zlepšení životního prostředí v nejvíce ohrožených oblastech). Městu z těchto peněz zůstalo 6 mil. Kč, které byly převedeny pro akce na tento rok. Proto může pokračovat v plynofikaci a poskytovat některým podnikům půjčky na tyto akce, např. pivovaru.

Plynofikace letos

V letošním roce byla plynofikována 3. ZŠ v ulici Boženy Němcové a tělocvična v ulici Osvobození, i střední zemědělské učiliště v Žižkově ulici, dále pošta a Telecom v ulici Na valech. Ve středu města zbývá ještě plynofikovat kino Máj a posádkové velitelství v ulici 5. května. Ze zdrojů na okrajích města zbývá převést na ekologické topení staré Mrazírny, sídliště Cihelnu, kasárna, octárnu, mlýn, koželužnu Tanex a ostatní podniky na železnicích straně mostu.

Teplárna stále na uhlí

Uhlím se také stále ještě topí v teplárně na Kocandě. Zatím se zde uvažuje o instalování nových, účinnějších filtrů, ale i tak nám bude ještě nějakou dobu tento vysoký komín chrlit nebezpečné spaliny a popílek.

Plynofikace pivovaru

Zato pivovarský komín uprostřed města, ten už nám dělá radost. V září byly v pivovaru instalovány dva kotle na svítiplyn, zmizela také doprava uhlí do tohoto podniku uvnitř města, zmizela prašnost skládek a výfukové plyny z nákladňáků. Komín pivovaru je historickou technickou památkou. Pochází z doby velké rekonstrukce a rozšíření pivovaru na konci minulého století (1896), kdy byly vybudovány také obrovské sklepy (pěkná fotodokumentace je v muzeu). Komín byl letos (při přechodu na ekologické topení) rekonstruován firmou SA - PROS Slávek - Adámek z Prahy. Povrch byl natřen pomocí nové technologie a také barevně vyzdoben (bílý ornament) na památku vítězství nad škodlivinami. Nyní z komína vychází jen pára.

Pivovarští koně

Pivovar zavedl také ekologický rozvoz piva. Po městě se rozváží pivo na valníku taženém dvěma statnými koňmi. Mají z toho radost i děti, neboť kolik dnešních městských dětí může vidět koně, navíc při práci, nejen v ZOO.

Plynofikace domácností

Také jednotlivé domácnosti se plynofikují. Jednak lidé sami poznávají výhody tohoto topení - čistota, pohodlí. Navíc se také proslýchá, že snad už od příštího roku by se měla platit pokuta za znečišťování ovzduší - až 6.000,-- Kč. Také letos, kdo si požádá o příspěvek na vybudování ekologického topení, dostane 20 - 25.000,-- Kč. Také některé podniky dostanou dotaci - např. družstvo Lípa (výroba nábytku v Plešivecké ulici) dostane 750.000,-- Kč a firma Alfa - Mikan (čistírny a prádely na Českolipské ulici) dostane na zakoupení nových strojů 2.000.000,-- Kč.

Rozdělení ekologických peněz

Ještě o penězích. Letos v únoru se rozdělovaly peníze z ekomiliardy. Náš okres dostal 32 mil., tedy částku poměrně malou (no, musíme připustit, že některé okresy

jsou na tom opravdu hůř!). Okresní úřad rozdělil tuto částku mezi jednotlivé obce. Litoměřice nedostaly nic!! Když někdo dobře hospodaří, tak nic nedostane, to je pěkná filozofie! Ještě, že přejdou nějaké peníze z tzv. pohřebného. Mělo by to být asi 20 mil. (podle loňského roku).

Měření SO₂

O tom, jak plynofikace přispívá ke zlepšování ovzduší ve městě, svědčí např. měření SO₂. Loni v únoru byly naměřeny hodnoty 351 m³, letos v únoru to už bylo jen 165 m³. Dní, ve kterých byly překročeny povolené hodnoty škodlivin bylo loni 11, letos to byl už jen 1 den.

"Pohřebné"

Je třeba vysvětlit, co je to "pohřebné". Takto pojmenovali lidé příspěvek, který dostávali od státu za to, že bydleli v ekologicky ohrožených oblastech. Měli na něj nárok lidé, kteří tam bydleli alespoň deset let. Měl být použit např. k výjezdu na hory, ale to nikdo nikomu neurčoval. V 80 letech to byla částka 2.000,-- Kč na osobu ročně. Při vícečlenné rodině to byla tehdy slušná částka. Nyní nejsou peníze přidělovány jednotlivým osobám, ale existuje nějaká celková částka, která se potom rozděluje obcím na ekologické akce podle potřeby (mělo by to tak být). A tak je to stále stejné, kdo víc křičí, nebo má někde nějakého strýčka, dostane víc, někdo nedostane třeba nic.

Úložiště jaderného odpadu v Richardu

To, co také obyvatele našeho města dlouhou dobu znepokojuje, je úložiště jaderného odpadu v Richardu. Dříve se o něm nesmělo vůbec mluvit, bylo to tabu, a tak se nelze divit, že vznikaly různé fámy. Nyní se o tom už může mluvit veřejně, a tak občany pochopitelně zajímá, zda je úložiště bezpečné. Loni byla podepsána smlouva s česko-rakouskou společností SANGREEN, která je ve světě uznávanou firmou na provádění sanačních prací. Firma provede sanace v celé délce provozu dolu Richard. Důl by mohl sloužit do roku 2010 - 2015. Do Richardu ukládá odpad Ústav jaderného výzkumu v Řeži u Prahy a ještě jiná zdravotnická zařízení, která používají radiové přístroje. Úložiště provozuje firma Nykon a.s. Chodby v Richardu měří 42 km, pro úložiště jsou využívány pouze 2 km. Jako úložiště slouží důl od roku 1965. Materiál je ukládán zcela bezpečně v kovových obalech a zabetonován. Důl je monitorován (po stránce geologické, hydrologické i radiační) a je kontrolován Státním úřadem pro jadernou bezpečnost. Úložiště se nebude rozšiřovat (alespoň prý v nejbližší době).

Lod' Esperanza 28. září

Již několik let připlouvá na podzim do našeho města lod' Greenpeace. Letos připlula Esperanza 28. září a zakotvila u Střeleckého ostrova. Veze putovní výstavu nazvanou "Čisté Labe pro život". Výstava jednak dokumentuje znečištění, jednak navrhuje nápravná opatření (např. biochemie). Greenpeace zvou největší znečišťovatele, ale i představitele politických stran, města, okresu apod. Ti ale nemají o výstavu zájem. Ale chodí sem školy i jednotliví občané.

Návštěva ministra životního prostředí 23. září

23. září navštívil město ministr životního prostředí František Benda. Sešel se s přednostou okresního úřadu a s pracovníky příslušného referátu i se zástupci jiných okresů (Česká Lípa, Chomutov). Zajímal se hlavně o odpadové hospodářství, o skládku v Úpohlavech, která je před dokončením. Návštěvy města využil k setkání s biskupem Josefem Kouklem (nevím proč pracovní návštěva politického představitele musí končit vždy u biskupa. Nemělo by to být!).

Ministr dopravy 24. 11.

24. 11. přijel na krátkou pracovní návštěvu ministr dopravy Jan Stráský. Sešel se s přednostou okresního úřadu Josefem Polem, hovořili o dopravní situaci ve městě a o trase dálnice D 8. Večer byla tisková konference s novináři. Ministr potvrdil nutnost stavby západního mostu (má se stavět v polovině cesty mezi Mlékojedy a Prosmyky, na druhé straně má ústít u drubežáren. Má stát 400 mil.). Nový most prý notně ulehčí ulici Na valech, kde dnes projede za 24 hodin až 17.000 vozidel. Všechny stavby dálnice (i přivaděče) by mohly být ukončeny v r. 1998.

"Děti země" 13. května

Proti trase dálnice protestují různé ekologické iniciativy (hlavně proti trase Lovosice - Drážďany). Proto 13. května zavítali do Litoměřic aktivisté iniciativy Děti země a snažili se občanům vysvětlit své stanovisko. Na náměstí uspořádali putovní výstavu s názvem "Alternativa k dálnici do Drážďan existuje". S Děti země souhlasí pochopitelně zdejší Správa chráněné krajinné oblasti (CHKO).

Čistička odpadních vod

Největší letošní ekologickou akcí bylo bezpochyby dokončení čistírny odpadních vod ve slepém rameni u Písečného ostrova. Stavba byla zahájena na podzim 1991. Severočeské vodovody a kanalizace Teplice stála tato akce 327,5 mil. Kč, státní dotace byla 265,5 mil. Kč. Stavbu prováděl podnik Vodní stavby Praha. Stavbaři se zde museli vyrovnat se stísněným prostorem. Stavba je od Labe oddělena tzv. milánskou stěnou dlouhou 700 m, její hloubka je 12 m. Stěna má chránit čističku před velkou vodou.

Čistička má kapacitu pro 100 tisíc obyvatel, proto bude v budoucnu sloužit i Terezínu, Lovosicím a některým menším obcím. Bioplyn, který vznikne při čištění se využije k výrobě elektrické energie. Provoz čističky je ovládán zcela automaticky. Voda vytékající z čističky je na pohled zcela čistá, měření odpovídá přísným hygienickým parametrům. Čistička byla dána do zkušebního provozu v polovině října. Provoz byl vlastně zahájen 31. října. Slavnostního zahájení se, kromě zástupců zainteresovaných firem, zúčastnil starosta města, starostové okolních měst a mnoho hostů. Dobrá věc se podařila. Litoměřické splašky už neznečišťují Labe. A to je dobrý pocit. Až budou mít čističky všechna města, zase se do řeky vrátí život!

Život města

Bytová situace

Městský bytový podnik přestal existovat v r. 1992. Jeho služby převzaly firmy Tea a Kumaton. Ve městě, tak jako asi v celé republice, je velice špatná bytová situace. Žádosti o byty se nepřijímají, a proto mnozí nájemníci řeší situaci po svém -

nastěhují se neoprávněně.

Prověrky v městských bytech

Dekrety se prodávají na černo za hříšné peníze, které jdou do kapsy těch, kteří vlastní více bytů. Proto městský úřad začal s kontrolou bytů - zda v nich bydlí skutečně ti, kteří na ně mají dekret. V lednu měli prověřeno více než 600 bytů. Třicet bytů bylo obsazeno neoprávněně, nevystěhují-li se tito nezvaní nájemníci, hrozí jim soud.

Zrušení školy

20. ledna poprvé jednalo zastupitelstvo. Atmosféra byla bouřlivá, jednalo se opět o školu, zda bude zrušena 4. nebo 6. ZŠ.

Územní plán

Územní plán centrální městské zóny předložil architekt Mužík z Prahy. Studie je velmi zajímavá, podrobná, citlivá k historickému vývoji města, zároveň ale živá. Proto se v ní např. nepočítá s úplným vyřazením dopravy ze středu města, ale s jejím usměrněním v podobě jednosměrných ulic. Územní plán byl schválen 24 hlasy.

Pronájem Zahrady Čech

Dále se jednalo o Zahradu Čech. Bylo rozhodnuto, aby celý areál, až se stane majetkem města, byl pronajat. Vyhlásí se veřejná soutěž.

Plavecký bazén

V polovině minulého roku byl do provozu uveden plavecký bazén. Litoměřičané o něm snili už od roku 1945. Krásný bazén v krásném místě u parku ale také něco stojí. Za devět měsíců provozu vydělal něco přes milion, náklady na provoz však činily více než 4 miliony. Snad to město utáhne. Zimní stadion vydělá ještě méně - zisky jsou asi 300 tisíc, ale náklady více než 2 miliony - z toho se loni opravila střecha, letos snad žádná oprava nebude nutná.

Vojenská přísaha

Dne 6. února se konala přísaha nováčků v kasárnách Pod Radobýlem. Dělostřelecká kasárna, postavená na konci století, snad přivítala letos nejmenší počet nováčků za celou dobu své existence - pouze 150. Ještě v dobách nedávno minulých zaplnili vojáci při přísaze celé náměstí, také rukovali na dva roky. Nyní trvá základní vojenská služba pouze rok a ještě je tzv. "náhradní" vojenská služba - trvá rok a půl, je pro ty, kteří z nějakých důvodů nechtějí sloužit u zbraní. Tito vojáci pracují v nemocnicích, různých dobročinných organizacích, podnicích apod.

Prezident Euroregionu

Dne 22. února zvolila rada Euroregionu Labe-Elbe na zasedání v Pirně pana Josefa Pola prezidentem české části tohoto přeshraničního území. Toto sdružení má za úkol rozvíjet česko-saskou spolupráci.

Informační středisko

Město již delší dobu zamýšlí vybudovat tolik potřebné informační středisko, které by mělo být v přízemí městského úřadu, domu "Pod bání". V historických prostorách někdejšího "Mrázovského" domu ze 16. st. už bylo umístěno ledacos. Jako konfiskát pobělohorských emigrantů má dost pestré historie. Vyjmenujeme-li jen nejdůležitější - solní úřad, škola a bylo zde umístěno také první litoměřické muzeum

(Gewerbenmuseum zal. r. 1874). Nyní je v mázhauzu umístěn archiv městského úřadu, který se má stěhovat do Pekařské ulice (dům původně na konci minulého století postaven jako finanční ředitelství), kde už jsou některá oddělení městského úřadu.

Logo

Město vypsaló soutěž na logo informačního střediska. Z devíti návrhů byl vybrán návrh Miroslava Rajmona. Jeho výtvarný návrh: zjednodušené kontury domu "Pod bání", uprostřed velké tiskací "I", což je mezinárodní značka informačních středisek.

Zasedání zastupitelstva

Dne 10. 3. zasedalo městské zastupitelstvo, které schválilo rozpočet ve výši 157 milionů, byl zvolen druhý místostarosta, ing. Petr Kvapil, který se bude zabývat majetkovými otázkami, bude mu podléhat živnostenský úřad a technické služby, řešila se otázka městské čistírny a prádelny (privatizační projekt), schválil se projekt několika nemovitostí - např. dům v Michalské č. 8 bude prodán se slevou 20 % čtyřem svazům tělesně postižených, dále zastupitelé schválili 39 nových přísedících u soudu.

Velikonoční trhy

Dne 21. března byly zahájeny velikonoční trhy. Co na nich bylo k vidění? Velikonočního nic, jen běžné zboží, které je k dostání na tržnici. Co také mohou vietnamští prodejci vědět o našich velikonočních tradicích? (To je jen řečnická otázka.) Trhy skončily 1. dubna.

Na zasedání zastupitelstva dne 21. 4. byl schválen dopravní systém ve městě. Doprava ze středu města nevyloučí, pouze omezí instalováním parkovacích automatů.

Stavební úřad v Pekařské ulici

Dne 21. 4. byl stavební úřad přestěhován do Pekařské ulice č. 2. Sídílí ve druhém patře a úředními dny zůstávají pondělí a čtvrtek.

7. 5. přísaha nováčků

V sobotu 7. května přísahalo na litoměřickém náměstí na 700 nováčků, kteří narukovali do kasáren Jiřího z Poděbrad. (Nováčci z kasáren Pod Radobýlem, kterých bylo jen 150, přísahali v prostoru kasáren.)

Modernizace na poště

Dne 5. května byla přechodně uzavřena pošta, byl zde instalován systém počítačových terminálů. Moderní zpracování dat v oblasti poštovníctví přineslo zpočátku problémy. Než se poštovní úřednice naučily s počítači zacházet, tvořily se u přepážek pěkně dlouhé fronty.

Rej čarodějnic

Poslední dubnový den se slétly na výstaviště Zahrady Čech čarodějnice. Sletělo se jich přes stovku. Nejstarší bylo 77 let, nejmladší dva a půl roku. Nejlepší čarodějnice byly vyhodnoceny a odměněny - dostaly spořitelní knížku s částkou 100 Kč - No, to se pomějou!!

Dne 5. 5. se konalo mimořádné zasedání městského zastupitelstva. Zase se

jednalo o 4. a 6. ZŠ. (Rodiče žáků 4. ZŠ sepsali petici, v níž žádají zachování školy). Hlavně se však projednávaly interpelace poslanců k pronájmu výstaviště Zahrady Čech. O pronájem měli zájem dvě společnosti. Zvítězila společnost Výstavy a. s. v jejímž čele stojí ing. Milan Češpiva. Právě tato společnost se prý měla zaregistrovat až poté, co podala přihlášku do soutěže. Nový místostarosta Kvapil neměl jednoduchou úlohu. Ale tato firma prý zvítězila opravdu proto, že její projekt byl opravdu nejlepší - nejvíce akcí, akce, které zde budou mít tradici apod.

Přestěhování Okresní vojenské správy

Od 30. května již není Okresní vojenská správa v budově v Žižkově ulici. Od 13. června začne "fungovat" v budově bývalého vojenského velitelství v ulici 5. května. Však se do té skromné budovy vejde, zvláště nyní, když stav armády se podstatně snižuje. (Obrovská budova v ul. 5. května byla postavena v r. 1909 pro potřeby vojenského velitelství, které sem bylo přeloženo z Josefova. Tehdejší litoměřický starosta JUDr. Alois Funke, přesvědčený "velkoněmec" se pokoušel uchránit město před přílivem průmyslu a tím české pracovní síly. Proto podporoval výstavbu okázalých budov pro školy, úřady - krajský soud, budova dnešního okresního úřadu a pro vojsko, které do města "zval". Průmysl, ani český živel opravdu do města nepřišly).

Otevření informačního střediska

Informační středisko městského úřadu bylo otevřeno 29. 6. Má jakési dvě části. Jednak dodává informace o městském úřadě - má i různé tiskopisy, blankety, potřební se zde dozvědí na koho se se svým problémem obrátit, další část střediska slouží turistům, ale i občanům, informacemi o ubytování, stravování, kulturních a společenských akcích, ale také o jízdách v řádech, o jednotlivých firmách apod. Budou se zde také prodávat publikace o městě, průvodce, mapy apod.

Takové informační středisko funguje už půl roku při Okresní knihovně K. H. Máchy. To poskytuje navíc informace o knihovním fondu a vycházejících titulech.

Exhumace německých vojáků na hřbitově

Koncem měsíce srpna začala na litoměřickém hřbitově exhumace německých a italských vojáků padlých za II. světové války. Celkem bylo exhumováno 81 hrobů (73 německé, 8 italských). Exhumaci prováděla firma Pargent. Exhumaci předcházela dlouhá jednání - už v r. 1992 byla vlastně zakotvena ve smlouvě ČSFR a SRN o dobrém sousedství a vzájemné spolupráci. Tehdy byla uzavřena smlouva mezi Výborem pro lidská práva, Volksbund Deutsche Kriegsgraberfürsorge Kassel a firmou, která exhumaci provedla. Veškeré náklady hradila německá strana. (V Terezíně proběhla exhumace německých vojáků, pohřbených na městském hřbitově, už v květnu letošního roku.)

Parkovací automaty v provozu

Parkovací automaty na náměstí instalovala firma Active Praha a. s. V provozu jsou od 1. 6., 14 dní se bude systém "zabíhat".

Otevřena obřadní smuteční síň

V Červenci byla v Družstevní ulici, v budově bývalých jeslí, otevřena důstojná obřadní síň. Majitel pohřebního ústavu Pieta JUDr. Jiří Rambousek začal s přestavbou tohoto prostoru v lednu letošního roku. V důstojném prostředí je zde možné se rozloučit se zesnulým, zakoupit květinovou výzdobu, věnce.

Po prostoru, kde by se mohli příbuzní rozloučit se svým příbuzným, volali

litoměřičtí občané již dlouho. Ti, kteří využívali pohřeb žehem, využívali obřadní síň v krematoriu v Ústí n. L., ale ti, kteří si před svým skolem přáli být pochováni přímo na hřbitově, museli počítat s tím, že příbuzní se sejdou v malém a nedůstojném prostoru hřbitovní brány nebo až přímo u hrobu. Již na konci šedesátých let město koketovalo s myšlenkou vybudovat obřadní síň v kapucínském kostele sv. Ludmily na Kapucínském náměstí. Ale přišla normalizace a představa, že by se v samém středu města konaly obřady, kterých by se někdy účastnil kněz, byla naprosto nepřijatelná. Poslední rozloučení se konávala v kostele Všeoh svatých a nekatolíci se loučili se svými zemřelými ve svých modlitebnách. Většinou se však konaly obřady jen v krematoriu nebo na hřbitově.

Zemřel ing. Jan Homolka

Kostel Všeoh svatých byl zcela zaplněn v pondělí 31. října, kdy se zde v 11 hodin konala zádušní mše za zasloužilého litoměřičana ing. Jana Homolku, který zemřel ve věku 87 let. Rodina Homolkových žila za války v nedalekých Žitenicích, kde byl zemědělský inženýr Jan Homolka správcem velkostatku patřícího Vyšehradskému probošství. Žitenice se staly českým ostrovem, rodina Homolkových zachránila mnoho válečných zajatců různých národností, podporovala morálně i materiálně mnoho postižených rodin. Ing. Jan Homolka se stal předsedou prvního revolučního Okresního národního výboru v tehdejších Sudetech a 8. května 1945 převzal kapitulaci německých vojenských velitelů města. Brzy však začal foukat vítr jiným směrem, s nímž ing. Homolka nesouhlasil. Jeho válečné zásluhy byly brzo zapomenuty, do popředí se dostali ti, kteří za války seděli někde v teplíčku, např. kolaborovali a tyto své činy přikryli velikou červenou hvězdou. To ing. Homolka nikdy neudělal. Rodina žila v utrpení, ing. Homolka pracoval u nějaké stavební firmy. Bydleli od r. 1945 v přízemí vily v ulici Boženy Němcové č. 5, proti 3. základní škole. (Nyní žije pí Homolková s postiženou dcerou v domově Zdislava, přestavěném z bývalého dominikánského kláštera na Dominikánském náměstí. Berou pokorně svůj osud, ale nezasloužily si ho. Tak svět odplácí!)

Okresní archiv do Lovosic

Pro jednu velice důležitou instituci nemělo město Litoměřice nikdy místo. Byl to okresní archiv a tak Okresní archiv Litoměřice sídlil v Terezíně - v Malé pevnosti ve velkých tmavých barácích na prvním dvoře. A archiváliím se tu dařilo stejně tak "dobře" jako kdysi vězňům. Stavět novou, archiváliím příznivou, budovu si dnes nemůže dovolit ani Praha pro své nejdůležitější archivy. To, že se archiv musí přestěhovat, věděli odpovědní činitelé už dávno, ale kam s ním? V osmdesátých letech se našlo jedno kuriózní řešení. Archiv se přestěhuje do Jezuitského kostela, který majetkově patřil okresnímu úřadu (kostel nesloužil bohoslužebným účelům už od sedmdesátých let 18. st., kdy Josef II. zrušil Jezuitský řád. S výjimkou dob, kdy sloužil jako kostel seminární, sloužil jako lazaret, kasárna, skladiště.) Tento kostel s nádhernými freskami měl být až do stropu obestavěn regály pro archivní materiál. Dobře, že k tomu nedošlo. Mělo to jen jeden klad, kostel dostal novou střechu a fasádu. Nyní slouží galerii, což je nejlepší řešení. Pro okresní archiv se našlo konečně lepší umístění. Pozemní stavby v Lovosicích opustily poměrně novou rozlehlou budovu, která byla pro potřeby archivu upravena. Téměř rok trvalo stěhování - co je to za namáhavou práci vědí jen zasvěcené osoby.

Nejprve však musely být archiválie zbaveny obrovského počtu druhů plísni (na 70 druhů), někdy životu velmi nebezpečných. Na likvidaci plísni se podílela firma "Matějů" z Prahy. Nechť se tedy archivu a hlavně pilným pracovníkům (mohou tam

pracovat jediné nadšenci) v nové budově na Tereziánské ulici č. p. 909/59 daří!

Výstavba města - rekonstrukce památek

Bašty ve Velké Dominikánské

Již koncem minulého roku předložil architekt Jan Mužík studii na využití bašt bývalého opevnění v Dominikánské ulici. Odporný prostor bývalých sběrných surovin byl vyklizen a začal se opravovat. Bašty budou sloužit částečně k bydlení, jako dosud, ale vznikne zde prostor pro rozvoj služeb spojených s turismem.

Agrobanka

Dne 31. 3. byla na rohu náměstí a Jezuitské ulice v domě "U zlaté hvězdy" otevřena Agrobanka. A taková tam bývala pěkná cukrárna! Protože tam Neumannovi měli přímo výrobu, zboží bylo vždy čerstvé a výborné. Dům dostal podobu podle stavu před rokem 1840, kdy měl ještě nezastavěné podloubí. V muzeu se totiž zachovali dva obrázky (takové naivní umění), které zachycují dům před a po úpravě v r. 1840 a architektka Antořová mohla vtisknout domu původní podobu. Dům po celé 19. století vlastnila rodina Kromholců, zdatných obchodníků (železářství, stroje), politiků i představitelů města. V domě bydlel od roku 1840, až do své smrti 1881 nejvýznamnější představitel české menšiny, zakladatel Besedy MUDr. Václav Svoboda. Nyní je zde tedy Agrobanka.

Ekoagrobanka

Ve městě je už dva měsíce i Ekoagrobanka (otevřena 9. 1.). Sídli v Dlouhé ulici v budově drogerie, která byla zde, na rohu Kapucínského náměstí, postavena na konci sedmdesátých let. (Stával zde pěkný gotický dům, který natolik zchátral, že musel být stržen.) Ředitelkou zdejší pobočky EAGB a. s. Ústí n. L. je ing. Marie Klitschková.

Rekonstrukce domů na náměstí

Opravují se domy na náměstí čp. 10/18 a čp. 29, u kterých budou otevřena podloubí, opraveny budou rovněž rozsáhlé dvorní traktý, kde budou exkluzivní prodejny, kanceláře apod.

Bašta - jezuitská hvězdárna

Nový kabát má od konce minulého roku i hradební bašta, nacházející se ve dvoře pivovaru. Tuto hradební věžici přestavěli v r. 1705 jezuité na jakýsi vyhlídkový pavilon. Věžici se říkalo jezuitská hvězdárna, ale zda opravdu sloužila tomuto účelu se neví. A proč ji přestavěli právě jezuité, to také ne. Co v renovované baště bude, nevíme zatím dnes ani my.

Kašny, studny

Zrekonstruované kašny byly "vedeny do provozu" po zimním spánku dne 29. 4. Ve dnech 8. - 12. června byly vyčištěny obě studny na náměstí, práce provedla firma Spitt z Litoměřic.

Socha sv. Vavřince

Libochovický sochař, kterému je již 76 let začal v létě restaurovat dvě sochy. Předně je to socha sv. Vavřince, umístěná (prý od r. 1883) na rohu bývalé kavárny Slávie (roh náměstí a Velké Dominikánské). Kde se původně socha nacházela není

známo. Logické by však bylo, že pochází z kostela sv. Vavřince stojícího v tzv. Zwingru = mezibraní.

Socha pochází z r. 1740 a právě tento kostel byl v r. 1737 rozšiřován a renomován (další renovace v r. 1775). Za Josefa II. zrušen a v r. 1852 přestavěn na dívčí řádovou školu. Někde se potulující sochu nechal potom stavitel Gaube postavit do rohu bývalé kavárny. U sochy se nacházely původně dva andělíčci, nyní je tam jen jeden (druhý je v muzeu). Pan Zeutner restauroval sochu sv. Vavřince už v r. 1952, ještě se svým otcem. Tehdy někdo shodil anděla, udělali kopii. Někdy v sedmdesátých letech povalil vandal anděla podruhé, ale byl vypátrán a musel zaplatit kopii plastiky (vlastně už druhou). Při nešetrném snášení sochy přišel světec o ruku, restaurátor měl tedy hodně práce, ale rozumí své věci nad jiné, a tak socha bude ozdobou budovy, která se opravuje pro Komerční banku, a bude kontrastovat se strohostí její fasády.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Další sochou, kterou pan Zeutner restauroval, byla socha sv. Jana Nepomuckého ve zdi domu čp. 259, který se upravuje pro potřeby pracovního úřadu. Osud této sochy je velmi zajímavý. V r. 1721 nechal u kostela sv. Michala postavit dvě sochy sv. Jana Nepomuckého litoměřický královský rychtář Gottfried Sebastian Heintz. (Kostel sv. Michala postaven kolem roku 1250, poničen za husitských válek, znovu obnoven 1685. Zrušen za Josefa II., v r. 1838 zbořen.) Po zboření kostela byla jedna socha sv. Jana Nepomuckého postavena ve výklenku domu čp. 259 (sousedil s bývalým kostelem) a druhá socha byla už v r. 1721 postavena na most, kde byla až do 24. 3. 1814, kdy byl most značně poškozen. Potom byla uschována v nějakých kůlnách u mostu a v r. 1867 zasazena do výklenku domu čp. 374, který byl postaven na místo kůlny. (K roku 1863 se zachovala zpráva, že socha se nacházela ve dvoře špitálu sv. Anny před Dlouhou branou.) Kde je nyní tento druhý Nepomucký není známo. Při stavbě dvoukolejné trati a velké křižovatky Na Kocandě byl tento krásný barokní špitál zbořen (v r. 1956). Nyní bude alespoň jedna zachovalá socha Jana Nepomuckého restaurována a bude ozdobou budovy pracovního úřadu.

Úřad práce 22. října

Budova úřadu práce byla kolaudována 8. 9. První stavební část provedla firma Stavo-consult a. s. Teplice, dokončení Vojenské stavby a. s., stavební dozor měla firma Alex-ISS. Dne 22. října byl úřad práce slavnostně otevřen. Za ministerstvo práce a sociálních věcí byli přítomni ing. Miroslav Dostál a ing. Miloslav Daněk. Ředitelem úřadu práce je pan Ivan Vilím.

Hotel Roosevelt

Litoměřice mají málo ubytovacích kapacit, a tak zatímco se hotel Labuť pomalu mění v ruinu (ač jde o soukromý majetek), byl z městských lázní vybudován dvouhvězdičkový příjemný hotýlek. A podle ulice v níž sídlí, nese jméno Roosevelt. Ředitelem hotelu je Kamil Soukup. Jsou zde 2 jednolůžkové pokoje a 16 dvoulůžkových (počet se ještě rozšíří). Je zde restaurace i pro veřejnost, reprezentační salonek, plánují zde saunu, masérnu a od příštího školního roku zde bude "hotelová třída" středního odborného učiliště v Dlouhé ulici.

Dláždění

Celé léto se dláždilo - náměstí a hlavně ulice 5. května. Brodit se rozkopanými ulicemi bylo sice utrpení, pro chodce i majitele domů a obchodů, zvláště když zapršelo, ale na zlé se rychle zapomíná, zvláště když dláždění je pěkné a nikde žádná

díra, žádná kaluž. Současně se prováděly výměny vodovodních potrubí, plynového potrubí, pokládaly se telefonní kabely. Skloubit všechny tyto práce dohromady je organizátorské umění.

Renovace kostela sv. Václava

Bezpochyby největším restaurátorským počinem roku byla renovace kostelíka sv. Václava. Tento skvost barokní architektury, dílo Oktaviána Broggia z let 1714 až 1716 udivuje návštěvníky i odborníky svým ojedinělým řešením prostoru (jak je možno na tak malý prostor stěsnat tolik krásy!). Kostelík je dokladem stavitelova opravdového mistrovství.

Kostelík postavený z vděčnosti za odvrácení moru, byl zrušen už za Josefa II. Pripadl tehdy náboženskému fondu, od kterého ho koupil měšťan, významný štukatér, řezbář Martin Hennefogel. (Byl si jistě vědom hodnoty této stavby a obával se jejího poškození nebo zřícení.) Po jeho smrti však kostel koupila obec za 580 zl. (v r. 1826). Svému osudu neušel, sloužil jako skladiště. Naštěstí se už tehdy našli mnozí, kteří se snažili kostel vrátit jeho původnímu účelu. V r. 1852, dne 28. září, na svátek sv. Václava byl kostelík za účasti biskupa Hilleho znovu vysvěcen. Předtím biskup financoval nový oltář (oltářní obraz od litoměřického malíře Johanna Grusse), zvon, opravu chóru, střechy a fasády. Zachovala se zpráva, že při této opravě našli tesaři pod trámem ve střeše kulatou krabičku s 399 ks starých malých stříbrných mincí (blíže nespecifikovaných). Dále se ve zprávě říká, že řemeslníci dostali zákonitý podíl. Škoda, že na to už tehdy nepohlíželi jako na důležitý historický dokument! Také při této opravě byly v makovici nalezeny dvě olovené a jedna měděná tuba. Tentokrát byl však o nálezech sepsán náležitý protokol a vše fotograficky zdokumentováno a konzervováno. Dozvěděli jsme se tak o dalších opravách - v r. 1885 (pamětní záznam o opravě podepsaný starostou Carl Gebhardem, dobové mince, ceník zemědělských produktů) - v r. 1901 opět zápis o stavebních úpravách a dobové mince - v r. 1925 opět zápis o opravě podepsaný starostou a mince německé i československé, reklamní letáky, razítka.

Po této opravě byl v kostele instalován monumentální památník obětem I. světové války, obrovské sousoší (nákrasy tohoto památníku, sousoší i fotografie jsou uloženy v muzeu). Kostel tedy od té doby opět nesloužil bohoslužebným účelům, a to až do počátku padesátých let, kdy byl předán k užívání pravoslavné církvi (mnoho navrátilivších se volyňských Čechů bylo pravoslavného vyznání).

Náklady na dnešní opravu kostela hradilo částečně ministerstvo kultury (850 tisíc), ostatní náklady město. Stavební práce prováděla firma Pyrus s.r.o., štukatérské a kamenické práce akademický architekt Jan Staněk a konzervátorské práce na kovu prováděl restaurátor zdejšího muzea Alois Kučera. Také naše doba uložila do makovice záznam o opravách, fotografie, videokazetu, naše současné peníze a písemný vzkaz našim potomkům. Text listiny i podrobný popis všech nálezů z makovice kostela přinesl místní tisk (Dnešní Litoměřicko, 8. června).

I. celostátní setkání volyňských Čechů

V sobotu 1. října se konalo první celostátní setkání volyňských Čechů. Pořádalo je Sdružení Čechů z Volyně a Česká obec legionářská, která má v našem regionu něco přes 100 členů (volyňských Čechů je organizováno ve Sdružení asi 150). Je celkem logické, že tyto organizace uspořádaly v Domě kultury společné setkání. Vždyť to byli především naši volyňští krajané, kteří vstupovali do tehdy se formujícího 1. československého armádního sboru (12 tisíc). A byli to právě oni, kteří byli doslova

obětování v hrůzné bombastické akci zvané Karpatsko-Dukelská operace. Padlo jich tam 8 tisíc. V těchto dnech (v listopadu) uplyne už 50 let od této akce, kterou dnes historici hodnotí zcela jinak než historici předlistopadoví, kdy nepřicházelo v úvahu třeba jen naznačit, že to, co činil Sovětský svaz nebylo nejlepší. Přítomen byl také podplukovník v. v. Vladimír Týrek, který jako první se svými druhy překročil 6. října 1944 naši státní hranici. Přítomen byl i litoměřický Václav Kuchyňka, který byl letos jako jediný zástupce naší východní armády účastníkem čtyřicetičlenné delegace u příležitosti oslav 50. výročí posledního výstřelu v Doveru.

Jinak setkání "volyňáků" bylo velice přátelské, setkávali se známí, příbuzní, spolubojovníci. Součástí setkání byla výstavka fotografií jak bojových, tak rodinných, fotografií z různých společných akcí, pěveckých sborů, školních fotografií. Krásně se nad nimi vzpomínalo!

Vinobraní

Současně se setkáním volyňských Čechů probíhala velká litoměřická show - vinobraní. Tentokrát bylo opravdu velkolepé. Začalo se už v pátek. To se už odpoledne město jakoby posouvalo časově zpět, až do středověku.

Na náměstí se chystalo velké středověké tržiště a když se setmělo - to byla teprve podívaná - s loučemi v rukou vyrazil do středověkého města průvod potulných herců, řemeslníků, kejklířů, členů královského průvodu, potulných žáků a kdoví koho ještě. A šenky byly již otevřené a bylo jich mnoho a nálada byla více než povznesená. To právě nastalo však až druhý den. Středověcí řemeslníci ovládli náměstí - pradleny, skláři, pekaři, lazebníci a jiní, potulovali se zde rytíři a sváděli souboje, boj muže proti muži, střílelo se z děla, šejdři byli v koších spouštěni do kašen, hamižné ženy byly přivázeny k pranýři, popravovalo se na šibenici i sekýrou, potulní muzikanti hráli na dobové nástroje, tancovaly kejklířky i dvorní dámy. Král Karel IV. přijel se svým průvodem, v němž byla pochopitelně jeho manželka i Bušek z Velhartic, dorazil na náměstí v půl druhé, pronesl zdravici městu a vypil číši do dna. Kolik těch číší klouzalo do hrdel návštěvníků, to nikdo nespočítá.

Celou tuto show obstarali profesionálové - společnost Merlet a Cech historických řemesel, soukromníci byli i potulní herci, loutkáři. Město na to vyčlenilo 150 000 a bylo za to kritizováno (jako by prý nebylo těch peněz třeba jinde). Je pravda, že bylo, ale chce-li se tu vytvořit nějaká tradice, musí se někde začít. Kdosi také v místním tisku vyčítal, že to vše provozovali profesionální umělci a že podobné akce dělají v kterémkoli městě, není to prý potom nic typického právě pro Litoměřice. A také Litoměřičané neměli možnost se aktivně podílet. K tomu jen tolik. Trhy i ve středověku se v různých městech podobaly jako vejce vejci - dnes se také těžko rozezná tržnice v Praze, v Litoměřicích nebo v "Horních Kotěhůlkách". A jak by se asi aktivně zapojili zdejší občané? Myslím, že by vinobraní nebylo žádné. V kterých jiných obcích se zdejší občané dosud aktivně projeví? Otázka pouze řečnická, na kterou se neodpovídá.

Nabídka letošního vinobraní byla velmi široká, aby si na své přišli vyznavači všech možných žánrů umění - dechovky, country, rocku, jazzu. Aby se vzájemně nerušili, akce se odehrávaly v různých částech města, jako na Dominikánském náměstí, v amfiteátru domu kultury, děti soutěžily např. na zadní straně náměstí (u Domu oděvů).

Terezínská tryzna

Tak jako jsou dějiny jednoho rozdílného města spjaty s dějinami světa, státu,

tím více se prolínají s dějinami měst a míst sousedních. Proto není možno některé události, které se odehrávají "u sousedů", nechat bez povšimnutí. Pro Litoměřice je takovým sousedem, kde se často něco důležitého děje, Terezín.

Dne 15. května proběhla na Národním hřbitově v Terezíně tryzna za oběti nacismu. Tuto akci letos připravilo společně mnoho organizací - Český svaz bojovníků za svobodu, Ministerstvo kultury ČR, zdejší okresní úřad, město a Památník Terezín. Hlavní proslov měl premiér naší vlády Václav Klaus, zúčastnil se též ministr kultury Pavel Tigrid, velvyslanec USA Adrian A. Basor, a pochopitelně bývalí vězni ghetta a koncentračních táborů v Terezíně a Litoměřicích. Nezněli tam prázdné řeči, tryzna měla důstojný ráz.

Prosebná mše

Vstřícný průběh měla akce, která proběhla na Národním hřbitově v Terezíně v sobotu, dne 2. července. Kulturní sdružení občanů České republiky německé národnosti uspořádalo ten den akci nazvanou Usmíření. Byla to vlastně prosebná mše, kterou uspořádali němečtí katolíci (z Drážďan) s představiteli Památníku Terezín. Mše se zúčastnili i biskupové obou národností, litoměřický biskup Josef Koukl a erfurtský biskup H. R. Koch. Už, když se o této akci začalo mluvit, ozývaly se protestní hlasy, proč se tato akce musí konat právě v Terezíně, v místě dosud nasáklém krví a utrpením tisíců českých lidí? Nelíbilo se to nejen komunistům a republikánům, ale i mnohým obyčejným českým lidem, pro něž je Terezín příliš posvátným místem. Otázka zněla: proč právě Terezín? Zde je otázka česko-německých vztahů ještě příliš vyhrocena. Ale možná, že němečtí obyvatelé naší republiky i ostatní Němci, žijící ve své zemi, mají v sobě jakýsi pocit viny, nejsou však schopni veřejně se vyznat a přiznat, že to byli právě příslušníci jejich národa, kteří vyvolali druhou světovou válku a přinesli ostatním národům nesmírné utrpení.

Nemohou si to veřejně přiznat a omluvit se. Volili proto alespoň tuto nepřímou omluvu a přiznání spoluviny, tuto akci smíření. Na tisíc věřících si vyslechlo proslovy svých biskupů, modlitby v obou jazycích, při závěrečném otčenáši se drželi za ruce. Německých poutníků přišlo asi 1000.

Ústecké události 31. 7. 1945

Nedlouho po této německé akci se tu měl konat další akt usmíření, ale zároveň uctění památky obětí z německé strany - Němců, kteří byli 31. července 1945, tedy už 3 měsíce po válce brutálně pobiti v Ústí n. L. Hodně se o této události nyní psalo. Tehdy mělo dojít v jedné továrně v Krásném Březně k nějakému výbuchu, explozí bylo několik za sebou. V tu dobu právě proletělo nad Ústím nějaké letadlo. Lidé si to vše spojili, atmosféra té doby byla stále ještě patřičně napjatá a napadlo je jedině - Němci útočí! A proto "hr na ně!" Odnegli to nevinní, po ulici jdoucí němečtí občané, byli lynčováni, házeni z mostu do Labe. Německá strana uvádí několik set obětí, česká, podle ověřených archivních dokumentů, asi padesát až sto. Ale i kdyby to byl jen jeden, je to naše neomluvitelná hanba.

Republikáni v Terezíně

Česko-německé vztahy jsou stále napjaté a německá strana nám tuto šerednou událost stále předhazuje a staví jakoby do souvislosti s utrpením, které napáchali Němci na našem národě. Staví mezi tato utrpení jakési "rovnítka". Ale dá se míra utrpení vůbec nějak měřit? To, že Němci chtěli památku ústeckých mrtvých uctít

právě v Terezíně mělo asi takový nějaký podtext. I normální člověk se ptal: "Proč?" I Památník Terezín měl ke konání této akce rozpačitý přístup, ale povolil ji. K akci došlo - akt usmíření se konal 30. července. Incident se tentokrát očekával, byla přítomna litoměřická policie. Republikáni však byli "na stráži". Když se skupinka asi 15 lidí s věnci přiblížila a chtěla věnce položit, republikáni začali napadat německé občany slovy: "Fašisti, vrahové, hajzlové, táhněte domů" a podobné jiné výrazy, do položených kytic kopali, na německou delegaci házeli vajíčka. A policie nic! Bylo dohadování, zda měla zakročit, zda ne, nakonec to odnesl ředitel policejního sboru - odstoupil na vlastní žádost. Dne 5. srpna byl odvolán ředitel litoměřické okresní policie JUDr. Josef Macnar a jmenován JUDr. Jaroslav Nezbeda. Za tento ostudný čin, za mezinárodní ostudu bylo obviněno 5 členů republikánské strany. Uvidíme, kdy dojde k soudu. Podle rychlosti práce našeho soudnictví to může trvat i několik let, zvláště nebude-li politická vůle. Republikáni naopak obžalovali ústeckého arciděkana Antonína Sporera za to, že on vyvolal tuto "sudeťáckou" provokaci.

Protest amerických Židů

Terezín byl vůbec letos dějištěm podivných akcí. Tak např. 20. srpna přišlo na Národní hřbitov protestovat šest amerických Židů proti křesťanskému kříži zde umístěnému. Protestu se účastnil i newyorský rabín Abraham Weiß. S připjatými žlutými hvězdami a hesly ve smyslu: kříž zastíňuje vlastní holocaust, stáli několik hodin pod křížem s trnovou korunou. Policisté byli přítomni, ale nezakročili, protože protestující vlastně ani neupoutávali pozornost návštěvníků hřbitova. Ředitel památníku se protestujícím pokoušel vysvětlit, že na hřbitově nejsou pohřbeni jen Židé, židovský hřbitov, že je v Terezíně jinde. Ujistil je ale, že už je rozhodnuto umístit na Národní hřbitov i Davidovu hvězdu. (To bylo také splněno, hvězda už tam je.) Byla tam však už hned po válce, ale to všechny hroby byly označeny malými dřevěnými křížky. Při pozdějších úpravách hřbitova byly nahrazeny žulovými deskami a kříž byl jen jeden (velký). Davidova hvězda tehdy zmizela.

Válečný zločinec objeven

Hrůzy války nejsou zapomenuty, všichni váleční zločinci nejsou ještě potrestáni. To je případ bývalého terezínského dozorce, válečného zločince Antonína Mallotha. Tomu se po válce podařilo utéci. Byl v nepřítomnosti odsouzen Mimořádným lidovým soudem v Litoměřicích dne 24. 9. 1948 k trestu smrti. Malloth se skrýval v Německu, Švýcarsku a Itálii. V r. 1968 podal okresní prokurátor v Litoměřicích návrh na obnovu řízení. Německé ústředně pro pátrání po válečných zajatcích se podařilo zločince vypátrat. Žil si v přepychovém domově důchodců nedaleko Mnichova. Německé televize o tom natáčí dokument. Přijela 31. října do Litoměřic a natáčela ve zdejším oblastním archivu dokumenty a fotografie.

Soudnictví, vězeňství, policie

Zrušený vojenské soudy

K 1. lednu byly zrušeny vojenské soudy a trestné činy vojáků přešly pod civilní soudnictví. Bývalý vojenský obvodový soud v Litoměřicích se stal součástí trestního oddělení Okresního soudu v Litoměřicích. Oba vojenští soudci ukončili službu v

armádě a stali se zaměstnanci Okresního soudu. Vojenskou obvodovou prokuraturu převzala Okresní státní zastupitelství.

Nové uniformy policie

Naši policisté mají "nové šaty". Od 1. března už nejsou policisté zelení. K nové uniformě patří šedé kalhoty a tmavě modrá bunda zimní i letní. Změnilo se i hodnotní označení. Hodnost se už nerozlišuje podle počtu "frček", ale podle velikosti osmicípé hvězdičky, která je stříbrná. Opasek se zbraní se nosí pod bundou, identifikační číslo je umístěno na policejním znaku, který je našit na levé kapse (bundy, saka i košile).

V pátek 6. 8. byl jmenován nový okresní ředitel policie v Litoměřicích JUDr. Jaroslav Nezbeda. Minulý ředitel Josef Macnar byl odvolán proto, že nezvládl tzv. terezínský incident, tj. řádění republikánů při pietním aktu na Národním hřbitově v Terezíně dne 30. 7. Policie tehdy nezakročila a nebyla to prý chyba jednotlivých konkrétních policistů, ale chyba vedení policie.

Nejčastějšími případy, které řeší policie jsou krádeže. Nejčastěji se kradou jízdní kola, auta, na venkově slepice, králíci, vykrádají se chaty se vším všudy, hlavně ty, kde se tuší, že by tam mohl být např. starý nábytek (velmi dobře se na černém trhu prodává) nebo jiné starožitnosti.

Hlavně to, co se dá těžko identifikovat a dobře prodat. Krade se také jídlo, už ne tak v samoobsluhách, ale na všelijakých snadněji přístupných stáncích. Tak třeba 15. března se zloděj vloupal do jednoho stánku na tržnici a sebral alkohol, cigarety a peníze. Nabral si toho za 70 tisíc. Žádný troškař!

Někteří zloději se specializují na barevné kovy, které se dají dobře zpeněžit. Často se kradou měděné dráty signalizačního zařízení na železniční trati a může dojít k dopravnímu neštěstí. U nás se to zatím nestalo, zato v lednu někdo ukradl z Tyršova mostu 49 měděných svodů - škoda skoro 150 tisíc.

Velice se rozmáhají všelijaké peněžní podvody. Lidé jsou strašně důvěřiví a když jim někdo slíbí velký výdělek, nepřemýšlejí a nechají se napálit. Tak jeden náš občan (31 rok, 2x trestaný) předstíral, že je manažerem jakési firmy Samotip a vylákal od lidí přes 100 tisíc, za tuto firmu vydával jakési smlouvy a podařilo se mu na tento trik vylákat od lidí přes milion korun. Podvodníci jsou čím dál tím chytřejší a lidé čím dál důvěřivější.

Zlodějům se neubrání ani litoměřický hřbitov. Nejde tu o běžné krádeže květináčů, svíček, lucerniček, ale o krádeže bronzových náhrobních desek. Deska byla loni ukradena z hrobu vědce, badatele a znalce Filipín Ferdinanda Blumentritta. Nezanedbatelná byla i výtvarná hodnota desky, kterou navrhl akad. sochař litoměřického původu Alexandr Lejsek.

Protože prof. Blumentritt byl přítelem filipínského národního hrdiny José Rizala, navštěvovaly často filipínské delegace Blumentrittův hrob. Proto, a pochopitelně nejen proto, se musela ukradená deska nechat znovu zhotovit, podle dochované fotografie. Zhotovil ji akademický sochař - restaurátor Čestmír Mudruška.

Hrozná je, když vandalové ničí i živou přírodu. Jak se nám všem líbila Dlouhá ulice, kam byly loni zasázeny vzrostlé javory, do ozdobných obrubníků se sedátky. Co to, že se některé stromky nezazelenaly? Nebyly sice zlomeny, ale pořežány nebo zaškrceny drátem. Cena jednoho takového stromku byla skoro 3 tisíce Kč. Co jsme to za lidi?!

Jak ale nazvat potom takový čin, kdy ublíží člověk člověku? Právě 14. ledna vynesl krajský soud v Ústí n. L. rozsudek nad dvojnásobným vrahem z Litoměřic Romanem H. Je to právě dva roky, kdy v lednu 1992 pobouřil občany našeho města hrůzný čin. Stalo se to v pěkném domku na Václavském náměstíčku, bydlely tam ve dvou samostatných bytech dvě sestry. Jedna byla 2x rozvedená, z druhého manželství měla několikaměsíční dvojčata. Udržovala však nadále intimní styk se svým prvním manželem. Ten za ní přišel 28. ledna 1992 značně podnapilý. Strhla se hádka, při které Roman H. svou bývalou manželku zardousil. Když do bytu přišla, přilákána hlukem, dole bydlící sestra, zardousil vrah i svou švagrovou. Obě ženy ponořil potom do plných van. Tento strašný čin snad objevila babička obou zavražděných, která přišla za svými vnučkami (bydlela nedaleko, v Jarošově ulici). Co k tomu říci? Vrah byl chycen hned druhý den. Nyní dostal za svůj čin 15 let. Co to je za dva mladé životy? I to se může stát v našem městě.

Městská policie byla v našem městě zřízena v prosinci 1991. V současné době má 10 členů, kteří slouží vždy po dvou, nepřetržitě 24 hodiny. To opravdu není mnoho na noční město. Ale buďme rádi, že je máme. I když nemohou být všude, alespoň podle vybraných pokut je znát, že jsou často tam, kde se děje nějaká nepravost. Jen za rok 1992 vybrali na pokutách (dopravní přestupky, nedodržování veřejného pořádku) přes 40 tisíc korun a za minulý rok už 100 tisíc. Kolik to bude letos? Sídlo policie je zatím na náměstí v domě vedle městského úřadu, kde bývala léta drogerie. Už ve druhé polovině roku se má přestěhovat do Pekařské ulice č. 2. (Je to dům bývalého finančního ředitelství, postaven na konci min. století, od konce 50. let tam bylo ředitelství podniku potravin, nyní jsou tam některá oddělení městského úřadu, policie bude v přízemí.)

Litoměřická věznice už byla rozšířena o co se dalo, přesto prý "praská ve švech". (Málokdo už např. pamatuje, že bylo postaveno celé nové křídlo směrem do Rooseveltovy ulice - severní křídlo. Tam byla jen vězeňská kaple a vysoká ohradní zeď. Přesto měli protější domy v Rooseveltově ulici výhled i sluníčko. Postavením nového vysokého křídla přišly o všechno. Stavba byla dokončena na konci sedmdesátých let.)

Věznice v Litoměřicích je věznicí vazební a v tom je ten problém, protože neodsouzení vězni mají mnohem větší nároky na "pohodlí". Zvláště, když letos od 1. ledna začal platit zákon č. 293 o výkonu vazby, má vězeň právo na určitý počet m², což při přeplněnosti (současně, v lednu 630 obviněných) nelze dodržet. Podle zákona musí nyní dozorcí kontrolovat obsah všech dopisů napsaných i příšlých, návštěvy jsou častější, mladiství mají nárok na jednu návštěvu týdně, kázeňské přestupky se nyní trestají pokutou okamžitě, nemusí předcházet důtka. Dozorcí mají mnohem více práce, vězni se mají lépe. Vůbec jsme to s tou humanizací vězeňství nějak přehnali! Čím více je vězňů, tím méně dozorců. Přijímají se jen bezúhonní muži do 35 let a s maturitou. A kde je vzít? Ta náročná práce moc lidí neláká.

Sociální otázky, spolky

Azylový dům

V minulém roce město s nemalými náklady zrekonstruovalo dům pro bezdomovce v ulici Marie Pomocné. Netrvalo dlouho a obyvatelé, místo toho, aby si dovedli vážit toho, že mají možnost alespoň slušně přenocovat, umýt se, rozkradli a zdemolovali zařízení v krátké době tak, že domov musel být uzavřen. Stálo to zas hodně peněz, než mohl být otevřen, ještě před Vánoce loňského roku. Na provoz a údržbu dalo město loni 130 tisíc.

Klubovna důchodců

Město dalo důchodcům pěkný dárek. Jejich počet stále roste, jsou aktivní a proto jim klubovna v domě s pečovatelskou službou v ulici Kosmonautů už nestačila. A jak přibývá důchodců, ubývá dětí. Proto město propůjčilo důchodcům prostory v bývalých jeslích v Čechově ulici č. 4. Moc se jim tam líbí. Doufejme jen, že dům nebude "v restituci" nebo že se město nerozhodne ho použít pro jiné účely a že tam klubovna důchodců nějakou dobu pobude.

Penzion v Žitenické

Od r. 1988 má město penzion pro důchodce u nové nemocnice v Žitenické ulici. V tomto moderním penzionu žije nyní asi 100 starých, ale soběstačných lidí. Je tam 16 jednolůžkových pokojů, ostatní dvojlůžkové. Nájemné je zde asi 300 Kč, spotřebu elektřiny si každý hradí sám. Strava se tam dováží z I. centrální školní jídelny, o víkendech pak z vývařovny pro důchodce v Krajské ulici. Zájem o umístění v tomto domě je veliký. Přednost mají ti, kteří odevzdají městu svůj původní byt. Situace v "čekání" se snad zlepší, až se dostaví domy podobného typu ve Švermově a Turgeněvově ulici. Loni na podzim byla zrekonstruovaná a rozšířená vývařovna pro důchodce ve Velké krajské ulici. Vývařovna by zvládla až 350 obědů, odběr je nyní až o 100 obědů menší. Jídla jsou připravena i pro diabetiky. Důchodci si mohou objednat jídlo ze dne na den, dále dovážejí obědy do penzionu v Žitenické a také pečovatelky odebírají pro své svěřence na padesát obědů denně. Oběd stojí 15 Kč, diabetický o korunu víc.

V našem městě byly dlouhou dobu dva dětské domovy - horní (v Čelakovského ulici) a tzv. dolní v ulici Dalimilově. Nyní se dům v Dalimilově ulici rekonstruuje na internátní školu pro handicapované děti. V domově v Čelakovského ulici je asi 30 dětí. Domov získává peníze od sponzorů, roudnická spořitelna jim letos koupila sportovní vybavení za 30 tisíc.

Město se o své sociálně slabé občany dobře stará. Vyplácí letos čtyři druhy sociálních dávek. Celková částka vyplacená za první pololetí letošního roku přesahuje pět a půl milionu korun. Sociální dávku dostává asi 160 starých lidí (částka 735 tisíc), 280 rodin s dětmi a těhotných žen (3 a půl milionu), 44 občanů, držitelů průkazek ZTP a občanů ve složité osobní situaci (92 tisíc), 85 nezaměstnaných (částka 1 mil 150 tisíc). Tento počet občanů je "pohyblivý", větší v zimě (přídavek na uhlí).

Od 1. ledna se zvyšuje úroveň životního minima a dávky pěstounské péče. Životní minimum se skládá ze dvou částek:

1) k zajištění výživy domácnost

dítě do 6 let

2) k zajištění nákladů na

jednotlivec

1230,-

760,-	6 - 10 let	1360,-	2 osoby
1000,-	10 - 15 let	1620,-	3 - 4 osoby
1240,-	15 - 26 let	1780,-	5 a více osob
1400,-	ostatní občané	1680,-	

Na dítě v pěstounské péči se poskytují tyto částky:

dítě do 6 let	1230,-
6 - 10 let	1360,-
10 - 15 let	1620,-
15 - 26 let	1780,-

Město má velký nedostatek bytů, eviduje skoro přes 500 žádostí o byt a to už přes dva roky nepřibírá nové žádosti. Nové byty zkrátka nejsou. Proto se město snaží alespoň zrekonstruovat byty ve starých domech. Ty jsou však většinou ve středu města, a proto se musí hledat nějaká cesta, jak náklady na byt alespoň částečně kompenzovat. Opravdu je nejde pronajímat za ceny dosud platného nájemného. Městská rada se rozhodla pro dražbu, která proběhne 20. prosince, bude se dražit 6 bytů v ulici 5. května, občané si mohli byty prohlédnout 14. prosince. Kdo se chce dražby zúčastnit, musí složit kauci 3 až 6 tisíc - podle velikosti bytu, musí mít podanou žádost o byt, být ve městě nejméně pět let nebo musí vlastnit byt, který po přidělení nového městu vrátí. Někteří občané se cítili těmito podmínkami diskriminováni, protože jak mohou mít třeba podanou žádost o byt, když se žádosti už dva roky nepřijímají? Město je toho názoru, že podmínky jsou splnitelné pro všechny. Ale pravdu mají lidé.

Celý červený kříž je humanitární organizací s dlouhou tradicí. Jeho různorodá činnost je nenahraditelná, má na rozdíl od jiných humanitárních organizací "delší praxi v oboru". Kromě každoročních odběrů krve od dobrovolných dárců, organizuje v posledních letech tábory pro handicapované nebo jen oslabené děti. Letos uspořádal tyto tábory dva. Sto padesát astmatických dětí odjelo do Žerotína u Loun a šedesát dětí s pohybovými vadami bylo v krásném prostředí Šumavy - v Peci pod Čerchovem. Oba tábory se uskutečnily v srpnu, byly vzorně organizované, dětem se tam moc líbilo.

Děti jezdí také do zahraničí, 10. srpna odjelo 28 dětí na ozdravný pobyt do Řecka. V letovisku Velika si užily krásných 14 dní.

Svaz nuceně nasazených

V našem městě se ustavila Okresní organizace Svazu nuceně nasazených. V celé republice má tato organizace asi 40 tisíc členů, v našem okrese prožilo utrpení totálního nasazení asi 300 zde nyní žijících mužů a asi 100 žen. Dne 29. září se sešli na konferenci v sále kina Beseda. Konference se účastnil čestný předseda ústředního výboru Svazu nuceně nasazených pan Motl. Informoval přítomné v jakém stadiu se nachází jednání o otázkách odškodnění.

Z dětských organizací si velice dobře vede Junák. Díky nesmírné obětavosti vedoucích má skoro 800 dětí v okrese program zaměřený na formování a zušlechťování ducha a upevňování tělesné zdatnosti. Nejsou to jen pravidelné schůzky, výlety, letní tábory, ale i mnoho jiných užitečných akcí, kterých se děti s radostí účastní.

Junáci pořádají např. Memoriál K. H. Máchy, letos už proběhl 4. ročník tohoto štafetového závodu hlídek. Běží se z vrchu Radobýl na okraj města k Richardu. Letos v sobotu 29. října se na tuto akci sjely skautské oddíly z celé republiky. Po ukončení závodu položily Světlušky, Vlčata, Skauti a Skautky pěknou kytici na Máchův hrob. Je to od nich pěkné, že nezapomínají na básníka, který už skoro 160 let není na tomto světě, na kterém pobyl tak krátce. A jaké dílo po sobě zanechal!

Komunální volby 1994

Komunální politika je občanům jaksí bližší, než velká politika státní. Ona vlastně správa města je správa státu v malém. Proto zájem o komunální politiku a tím i volby je větší než o volby do poslanecké sněmovny. Toho jsou si vědomi i ti, kteří se o "vládu" nad městem ucházejí. A tak, i když vlastní volby měly být až v listopadu, začal volební boj již v samém začátku roku. Vznikla různá stranická seskupení, ba zanikly i některé strany - 28. dubna ukončil v Litoměřicích svou činnost místní KAN (Klub angažovaných nestraníků vznikl v r. 1968 a sehrál tehdy svou pozitivní úlohu. Po revoluci 1989 obnovil svou činnost, ale podmínky byly jiné než v r. 1968, nedovedl se přizpůsobit a proto neuspěl ve volbách do parlamentu.)

Od jara probíhaly mítinky jednotlivých stran na kterých promlouvali straničtí předáci. S časem blížících se voleb těchto akcí přibývalo. A tak byli v Litoměřicích jak předsedové nejsilnější pravicové (Klaus) a opoziční strany (Zeman), tak představitelé mnoha jiných stran. Např. bývalý ministr zahraničních věcí Jiří Dienstbier, předseda Svobodných demokratů. Mítinků bylo tolik, že nebylo v silách obyčejného občana, aby mohl alespoň polovinu z nich navštívit a orientovat se, komu dát svůj hlas. A tak si každý vybral alespoň podle své orientace - pravá, levá. A naši občané už nebyli tím pasivním stádem jak tomu bylo za totality a dovedli někdy dávat lídrům stran otázky přímo na tělo. Většinou se vyjadřovali k programům jednotlivých stran. Programy stran zaplňovaly stránky místního tisku a občané je studovali, často i s tužkou v ruce.

A co nám strany slibovaly? V podstatě všechny strany si daly za úkol zabývat se otázkami, které všechny občany co nejvíc pálí - bytová politika, bezpečnost občanů, podpora malého a středního podnikání, doprava, sociální jistoty. Potom už každá strana podle svého zaměření kladla důraz na kulturu, sport, ekologii, rovnoprávnost všech sociálních skupin a podobně. Každá strana šla do voleb s nějakým základním heslem např. "Litoměřice - domov můj" bylo heslo Koalice demokratů.

Strany lákaly své potenciální voliče do svých řad mnohdy neobvyklým způsobem. Např. Strana podnikatelů, živnostníků a rolníků ČR použila balónu firmy Credit plus a 13. listopadu před Domem kultury mohli nasednout příznivci strany na palubu a podívat se na své město z nezvyklé výšky. Ostatní strany zůstaly raději u

osvědčených gulášů, dechovek, populárních zpěváků apod.

Situace ODS

Nelehkou situace měla nejsilnější strana, litoměřická ODS. Její místopředseda oblastní rady Jan Pařízek rozjel ve velkém podnikání, které "zavánělo" velkými podvody (kradená auta, pašované cigarety, daňové podvody). Byla z toho velká aféra, nejen litoměřická. Pařízek však, ač nařčení se ukazovala být pravdivá, zůstával nadále členem strany. Vznikla z toho vnitrostranická roztržka a 5. května, kdy se konal oblastní sněm ODS, složil svou funkci předseda oblastní rady ing. Milan Tejkl a s ním dalších pět členů. Nakonec se vzdal své funkce místopředsedy i Jan Pařízek. Zůstali jen dva členové rady. Okamžitě se sešli 9. 3. členové místního sdružení ODS a zvolili nový orgán, jehož předsedou se stal pan Viktor Malý, podnikatel. Nová rada musela nejen stabilizovat situaci, ale rovněž připravit volební program.

Dne 13. září skončil termín pro politické strany i sdružení nezávislých kandidátů k předložení kandidátních listin. V našem městě se k tomuto dni zaregistrovaly následující strany a hnutí: LSSD, ČSSD, Důchodci za životní jistoty, Masarykova demokratická strana, Demokratická unie, ODS, ODA, KSČM, Strana podnikatelů živnostníků a rolníků ČR - dále koalice: Koalice demokratů, kterou tvořili SD, KDU-ČSL a Strana zelených a dále sdružení nezávislých kandidátů Sport a zdraví.

Počet členů na kandidátkách

Na kandidátce KSČM (Komunistická strana Čech a Moravy) bylo 27 kandidátů, Koalice demokratů 27 kandidátů, Masarykova demokratická strana - 23 kandidátů, Česká strana sociálně demokratická - 27, Liberální strana národně sociální - 27, Občanská demokratická strana 27, Občanská demokratická aliance - 27, Strana podnikatelů, živnostníků a rolníků, Sport a Zdraví - obě rovněž 27, Důchodci za životní jistoty 25, Koalice politických stran (Sdružení pro republiku Republikánská strana Československa + Sdružení důchodců České republiky) - 12 kandidátů a Demokratická unie měla na kandidátce 23 jmen.

Provolání stran

Ještě krátce před volbami vydávaly jednotlivé strany různá prohlášení a svolání k občanům, kterými chtěly upozornit na svůj morální profil. Např. Občanská demokratická aliance prohlásila, že nikdy nevytvoří koalici s těmi, kteří budou mít na své kandidátce jména spojená s minulým režimem, tedy členy KSČ, Státní bezpečnosti, Lidových milicí, ale třeba i členy všelijakých prověřkových komisí, dále nevstoupí do koalice ani nepodpoří ty, kteří hlásají rasovou nenávisť, extremismus, fašismus apod.

Zdaleka ne tak přísná jako ODA byla místní ODS. Poslanec za tuto stranu, člen parlamentu ČR ing. Richard Mandelík ještě na jaře prohlásil, že na kandidátce ODS mohou být členové i jiných stran, např. i bývalé KSČ. Jen se prý musí prověřit jakou váhu mělo jejich působení v KSČ. (Oni totiž všichni špičkoví funkcionáři této strany jsou bývalí členové KSČ, včetně pana ministerského předsedy.)

Volební místa

Volby začaly 18. listopadu ve 14 hodin (do 22 hod) a 19. listopadu pokračovaly od 7 do 14 hod. Ve městě bylo 30 volebních míst, rozmístěných tak, aby to nikdo

neměl daleko. Volební místa byla ve všech základních školách, v budově gymnázia, na městském úřadě v Pekařské, v Masarykově ul. (Pozemní stavby), v Mrazárnách, v restauraci Družba, v domě pečovatelské služby v ul. Kosmonautů, ve Fitness centru U kapličky a v Seifertově ulici.

Volby proběhly bez problémů, účast voličů byla více než 60 %. Volební komise měly ale hodně práce, nejvíce "zdržovala" kontrola českého občanství. Stávalo se, že někteří občané ještě neměli české občanství vyřízeno a proto na matrice i na policii byla služba, která v době voleb občanům do občanských legitimací občanství vyznačila (pochopitelně jen těm, u nichž to nebylo komplikované). Hodně práce měli také volební komise s počítáním hlasů. Protože občané mohli na kandidátkách jednotlivých stran preferovat jednotlivé kandidáty (vyznačit jejich pořadí), dalo konečné počítání moc práce a bylo komplikované. Přineslo také někdy zajímavé výsledky, když kandidáta posunulo z jeho místa na kandidátce o několik míst dopředu.

Již před volbami bylo plánováno, že zastupitelstvo bude mít 27 členů. Po volbách, kde sehrály svou úlohu jak počty hlasů pro jednotlivé strany, tak preference jednotlivých kandidátů, začaly teprve ty pravé boje, zákulisní jednání.

Koaliční dohoda ODS

Jednu takovou zajímavou dohodu o koalici uzavřela ODS, která podle počtu získaných hlasů dostala 6 mandátů. Doslovné znění dohody: "Poslanci níže uvedených volebních stran se dnešního dne 24. 11. 1994 dohodli na spolupráci ve volebním období 1994 - 1998 následujícím způsobem: vzhledem k volebním výsledkům obsadí volební strany místa v městské radě podle tohoto klíče: ODS 3, ODA 2, SNK Sport a zdraví 2, SPŽR 1, Koalice demokratů 1. Tento klíč bude platit po celé volební období. Funkci starosty bude přednostně obsazovat ODS, funkce místostarostů ODA a SNK Sport a zdraví.

Při prvním jednání zastupitelstva budou účastníci této dohody podporovat a volit na funkci starosty p. Smolíka, na funkci 1. místostarosty p. Landu. Pokud ing. Šlegr (Důchodci za životní jistoty) přijme nabídku ODA na výkon funkce 2. místostarosty, budou podporovat a volit na tuto funkci jeho.

Do rady budou podporovat a volit p. Hameleho, ing. Bezděku, MUDr. Šmeru, ing. Špatenku, ing. Hrkala, MUDr. Jiráňka a MVDr. Soldatka. Pokud přijme ing. Šlegr funkci místopředsedy, dohodnou se poslanci ODA a SNK Sport a zdraví na tom, který z jejích členů přenechá svoji funkci ing. Šlegrovi.

Do funkce předsedy finanční komise budou podepsaní podporovat a volit p. Ryšavého (DŽJ), do funkce předsedy revizní komise ing. Hrkala.

Za členy okresního shromáždění budou volit: p. Smolíka, p. Landu, p. Holuba, p. Jiráňka, p. Hrkala, p. Soldatka, p. Šlegra, p. Fouska, p. Ryšavého, p. Bezděku, p. Hameleho a pokud s tím budou souhlasit volení, dále pak p. Tejkla a p. Helclovou.

Dále se všichni podepsaní zavazují na výzvu kteréhokoliv ze členů se sejt coby klub koaličních poslanců k řešení společného postupu při projednávání některých otázek jednání zastupitelstva.

Následují podpisy: E. Hamele, J. Smolík, ing. Bezděka, JUDr. Krupka, ing. Hrkal, MUDr. Jiránek, ing. Špatenka, J. Fousek, MUDr. Zimová, MVDr. Soldatek, ing. Holub, Csc., J. Landa, ing. Šlegr, MUDr. Šmera."

Dodatek koaliční dohody

Dne 27. 11. 1994 byla koaliční dohoda doplněna následujícím dodatkem: "Na základě dohody mezi ODA a SNK Sport a zdraví budou koaliční poslanci při první volbě do rady volit dr. Jiráňka a ing. Šlegra, a to zároveň jako místostarostu.

Pokud by kandidát za ODA uvolnil místo v radě nebo totéž učinil ing. Šlegr, přednostní právo obsazovat svým zástupcem uvolněné místo v radě bude mít SNK Sport a zdraví.

První volba starosty, místostarostů a členů rady bude veřejná.

Koaliční poslanci se dohodli na tom, že zřídí následující komise a že do funkce předsedů některých komisí budou volit následující poslance: finanční p. Ryšavý, kontrolní ing. Hrkal, školská p. Fousek, zdravotní p. Jiráňek, pro správu majetku města a bytová ing. Bezděka, pro rozvoj města ing. arch. Antošová, sociální ?, pro bezpečnost a pořádek ing. Špatenka, kulturní ?, pro životní prostředí ing. Holub, CSc., pro obchod a služby p. Hamele, dopravní p. Landa.

Následují podpisy: MUDr. Pavel Kejř, Eduard Hamele, Jan Smolík, ing. Ondřej Chládek, ing. Zdeněk Bezděka, JUDr. Pavel Krupka, ing. Jan Hrkal, MUDr. Miroslav Jiráňek, ing. Ivan Špatenka, Jaromír Fousek, MUDr. Jiřina Zimová, MVDr. Petr Soldatek, ing. Vítězslav Holub, CSc., Jiří Landa, ing. Milan Šlegr, MUDr. Vladimír Šumera." (Linka se jménem Květa Pecková je nepodepsaná.)

Pěkná dohoda, pěkné rozdělení funkcí, ale na prvním zasedání zastupitelstva vše bylo jinak.

Volba rady 1. 12.

První "šok" nastal při volbě starosty. Jeden ze signatářů dohody navrhl nečekaně na místo starosty ing. Milana Tejkla a, dohoda - nedohoda, dostal 14 hlasů. Potom už se dohoda nedodržovala, nemělo to prý cenu. Zrazená ODS, které ze šesti mandátů zůstal jeden, na něj nereflektovala. Nereflektovala prý na místo v městské radě proto, že takováto rada bude mít jiný program, než oni slíbili voličům.

V místním tisku se strhla přímo bitva. Byli napadáni ti, co nedodrželi dohodu, ti se zase bránili, že byli vlastně postaveni před hotovou věc a v podstatě nesouhlasili s tím, že nejsilnější strana chce urvat všechny nejlepší posty. A proč tedy dohodu podepisovali? Nebyla prý jiná alternativa. Nejvíce to odnesl chudák starosta. Byl opravdu nechutně napadán - vadilo jim, že je důchodce. (Ale copak to je nějaký handicap? Vždyť pan prezident Masaryk v 60 letech odešel do emigrace a vybojoval nám samostatný stát a ještě 17 let stál v jeho čele.)

Dále bylo starostovi vyčítáno, že mu k vítězství pomohly hlasy členů KSČM, levice a malých stran, dále to, že bydlí více ve Skalici, kde má chatu a ne v Litoměřicích (ubohý argument), že se účastnil voleb jako nestraník na kandidátce Demokratické unie, že v r. 1992 neprošel ve volbách do parlamentu a podobné "silné" argumenty. Jo, ta politika. Nadarmo se neříká, že je to špína. Doufejme, že se pan starosta nedá a že mu i ta "zflikovaná" rada půjde na ruku a podpoří ho. Rozhodně mu pomohou místopředsedové, kterými se stali ing. Milan Šlegr a Jiří Landa. Je to tak nemožné, aby se pak lidé dohodli v zájmu společné věci? Doufejme, že ne, a vše ukáže čas.

Nezaměstnanost

Úřad práce ve své nové budově, kam se přestěhoval v listopadu (Michalská 12), otevřel informační a poradenské středisko pro volbu povolání. Podává informace o

všech typech škol, v celé republice, o přijímacím řízení, možnostech ubytování a stravování, studijních plánech, možnosti uplatnění dětí se změněnou pracovní schopností (to vše dělaly školy, nyní na to asi nemají čas).

Míra nezaměstnanosti během celého roku byla pohyblivá, od 3,39 % v dubnu, po 4,46 % v březnu, v listopadu 3,84 %. V lednu bylo evidováno 2 278 uchazečů o práci, je to asi o 1 000 uchazečů více než loni touto dobou. Nejvíce uchazečů má pouze základní vzdělání, nemá kvalifikaci. Tito lidé nejsou ochotni se rekvalifikovat, někdy to ani není v jejich silách. Zajímavý je například jev, kdy dříve velmi atraktivní obory ztrácejí nyní na trhu práce na atraktivnosti. Třeba takový automechanik, mechanik, po těch už není taková poptávka, v září bylo také bez zaměstnání dost čerstvě vyučených zedníků. Ale těm se asi nechtělo hned nastoupit do práce, jistě ji najdou.

Úřad práce také informuje mladé uchazeče o zaměstnání, jaké možnosti je mohou potkat, na co si dát pozor při uzavírání smluv se zaměstnavatelem, upozorňuje na jejich práva a povinnosti. A to jsou informace velmi cenné.

Celková míra nezaměstnanosti nepřesáhla za rok 1994 v našem městě republikový průměr. Největší nezaměstnanost je v okresech Louny a Bruntál.

Počasí v roce 1994

Celkově je možno charakterizovat tento rok jako vlhký a poměrně chladný. Leden byl netypický, teplý, teploty nad nulou, hodně přšelo. V polovině února uhodily silné mrazy, kolem -15°C a trvaly celých 14 dní. Druhý týden v březnu se zdálo, že jaro je tady, ale kolem 13. března nastal jakoby zlom. Od té doby byla zima, 20. a 21. března sněhová vánice, teploty až -5°C , vítr. Takové bláznivé počasí - chladno, sníh, vítr, v noci teploty pod nulou celý duben, velikonoce velmi chladné (8. 4.). Dne 11. dubna byly velice nepříznivé povětrnostní podmínky - přšelo a tvořilo se náledí. Docházelo k mnoha dopravním nehodám, jedna z největších dopravních nehod se stala toho dne 15 km od Prahy na dálnici, na které bylo až 8 cm sněhu. Postupně tam do sebe narazilo 50 aut. Byla také hustá mlha. V Litoměřicích hustě přšelo a foukal velmi studený vítr. Některé meruňky už byly rozkvetlé - zase žádná úroda!

Chladno a deštivo bylo i v květnu až do poloviny června. Potom už pěkně. Červenec horký, suchý, několik rekordně teplých dnů. Takové počasí vydrželo až do poloviny srpna, potom chladněji. V září poměrně příjemně teplo, ale hodně přšelo. Zlom v počasí přišel 5. října. Náhle přišla zima, v noci už několik stupňů pod nulou, ve dne jen asi 6°C , déšť se sněhem, od středních poloh sněžení. Byla to neobvyklá situace, stromy byly ještě zelené, listí nepadalo a do toho sníh. Také 13. října přišel první letošní smog. Podle zprávy z poloviny října byl tento měsíc rekordní, co do počtu dnů se silnou mlhou (11). Pěkně se už neudělalo, v listopadu často sněžilo a přšelo a objevily se mrazy. Prosinec chladný, větrný, o Vánocích mrzlo.

Sport

Klub českých turistů

Je velice potěšitelné, že Klub českých turistů obnovil po sametové revoluci svou činnost. Oblast České středohoří, skládající se z okresů Teplice, Ústí n. L. a Litoměřice má organizováno 1 400 turistů. V srpnu pořádali mezinárodní akci -

putování Českým středohořím. Před rokem 1948 patřily klubu hotely, ubytovny, noclehárny. Nyní nevlastní nic, proto obtížně shání levnější hotely a ubytovny, cenově přijatelné pro své členy.

Přechod Dlouhého vrchu

Naši turisté letos už po jednadvacáté uspořádali tradiční Přechod Dlouhého vrchu. Vydali se už 6. února, bylo nevlídno, ve vyšších polohách sněh. Účastníků bylo šedesát. Jako vždy je ve Skalici, ve vile tělocvičné jednoty Lbín čekal teplý čaj. Ve středu 16. března jeli do Chotiměře a šli pěšky do Lovosic a hned 19. března se vydali na Lovoš.

Judo

Na první jarní den se konal v tělocvičně 6. ZŠ Pohár dorosteneckých nadějí - už 15. ročník vrcholové soutěže v Judo. Zvítězil Radek Zelenka z oddílu Litokan.

Sportovní gymnastika

Ten samý den soutěžily mladé gymnastky v tělocvičně 8. ZŠ. Čtyřicet mladých gymnastek zde soutěžilo ve všech disciplínách sportovní gymnastiky. Byla to okresní soutěž. Nejlépe si vedla děvčata z Libochovic.

Velmi pěkně se umístili mladí litoměřičtí šermíři na republikové soutěži v Olomouci. Martin Suchý a Jan Pleyer se dostali do finále. Soutěž probíhala v únoru a "bojovou" zbraní byl kord.

Závod míru mládeže

Dvanáctého května se konal Závod míru juniorů. Sjelo se na něj skoro 150 závodníků. Start i cíl byl tentokrát přímo na litoměřickém náměstí. To prý si přáli sponzoři. Přímoou reportáž vysílalo Rádio Evropa. Počasí se vydařilo a tak celou trasu lemovali diváci, nejvíce jich bylo pochopitelně na náměstí.

Šachisté

Úspěch slavili i šachisté IWEXU, v dubnu v České národní lize obsadili 2. místo. Je to pěkné umístění tohoto litoměřického klubu.

Basketbalisté v Norsku

Litoměřičtí basketbalisté muži Sokola Litoměřice A odjeli v srpnu do norského města Bergen. Probíhá tam Český týden (ve dnech 29. 8. - 4. 9.), kde se mají představit typické aktivity naší republiky (umění kultura, sport aj.) Ve sportovní části budou reprezentovat republiku litoměřičtí sportovci.

Olympiáda Euroregionu

Jednou pomalu už tradiční akcí Euroregionu Labe / Elbe je pořádání Olympiády dětí a mládeže. Letos byla hostitelským městem Pirna. Dne 1. října se tam soutěží v

atletice, plavání, stolním tenise, odbíjení, sportovní gymnastice, házení, tenise a judu. Účastnilo se 116 chlapců a dívek. Vedli si dobře, nejlépe jako vždy judisté.

Vítězná trampolinistka

Největšího úspěchu však dosáhla letos bezesporu Lenka Honzáková, která si na trampolíně "vyskákala" titul juniorské mistryně Evropy 1994. Soutěž se konala v belgickém městě Helchteren. Je členkou Hawehl klubu.

Judista roku

Ve vinárně Bašta se 10. prosince konalo slavnostní vyhlášení ankety "Judista roku". Organizátorem byl judistický klub Litokan. Titul nejlepší judistky získala Radka Štusáková z Hradce Králové, která na mistrovství Evropy v Gdaňsku získala bronzovou medaili.